

Teadusliku restaureerimistegevuse 30.aastapäeva tähistamiseks läbi viidud seminaröupidamise kärval oli üheks silmapaistvaks ürituseks näituse "Arhitektuurimälestised rahva teenistuses" korraldamine Niguliste kirikus 1980.a. septembrikuus. Restaureerimise ja vanakunstmuuseumiks kohandamise tööd olid seal jõudnud nii kaugele, et veel lõpliku viimistluseta pikihoonet koos torni lounaküljel oleva P.Matteuse kabeliga vüidi pärast hoolikat puhastamist ja korrastamist ajutiselt kasutada ning külalistele vaatamiseks avada.

Kuigi kirikuhoones ei olnud veel muuseumi tarbeks välja ehitatud ja paigaldatud alaline elektrivalgustus ning seal puudus piisavalt soojust, oli see avar, hea päevavalguseega ruum igati sobiv näituse korraldamise koht. Esmakordsest meie päevil õnnestus kiriku ruumi näha terviklikus suuruses ilma segavate tellinguteta, ilma pukkide ja redeliteta, seal alatihti seisnud ehitusmaterjalide kuhjadeta.

Näituse materjalide riputamiseks piki seinaäärte ehitatud 2,5 meetri kõrgune lindikujuline ekspositsioonistend, kesklöövi paigutatud medalad vitriinid koos istmete grupiga olid ainsad sisustuselementid, mis lubasid kiriku interjööri varjamatult vaadelda ja selle ruumimöju täielikult nautida. Ja see oli omaette tore elamus.

Mitmeetapiliselt peaaegu 15 aasta vältel valmistatud, paljudelt erinevatelt näitustelt talletatud ja ajapikk uue informatsioniga täienenud ekspositsioonimaterjal moodustas kõllalt suure ning arvestatava kogu, mida pärast korrastamist võis taas näitusel esitada. Olemasolevale ekspositsioonile komplekteeriti juurde mitmete Tallinna objektide lõpetatud ja jätkuvaid töid näitavaid fotomontaaže.

Momendil lõpetamisel olevatest objektidest olid päevakorral Aida tn.3 vana aidahoone Tarbekunstmuuseumiks restaureerimine-kohandamine ja Neite torni kohvikuks restaureerimine-rekonstruktsioneerimine, Tallinna Olümpia purjeregati läbiviimise kultuuriprogrammi kuulus Pirita kloostri varemtepargi konserveerimine ja kloostrikiriku kasutusele võtmine vabaõhukontsertide korraldamise kohana.

Palju uut oli näidata ka vabariigi teiste linnade ajalooliste ehituste juures tehtavatest töödest. Seljeks komplekteeriti pildimontaažid Tartu raekoja restaureerimisest, Raekoja platsi korrastamise plaanist, Toomkiriku uurimisest, Pärnu Tallinna värava restaureerimisest ja 17.sajandi elamute uurimis-projekteerimismaterjalidest.

Suuremahuline ja aeganõudev töö toimub Lahemaa Rahvuspargi objektide projekteerimisel ja kasutamisele võtmisel. Selle kohta andis teabet Palmse möisakeskuse restaureerimist kajastav ekspositsioon koos ülevaatliku pargiplaaniga.

2

Kahe aasta vanuse Kultuurimälestiste Riikliku Projekteerimise Instituudi uurimise-projekteerimise suundadest jutustavad selleks koostatud tekstitahvlid.

Eesti NSV arhitektuurimälestiste kaitse, uurimise, projekteerimise ja restaureerimise organiseerimise struktuurist ning nende projekteerimis-, uurimis- ja restaureerimistöö mahust aastatel 1950 - 1980 andis ülevaate diagramm-joonis.

Vanade, korduvalt kasutatud eriilmeliste materjalide töttu kujunes näituse üldpilt mõneti ebaühtlaseks ja kirjuks, seejuures aga suuresti informatsioonirikkaks. Lisaks pildiekspozitsioonile oli näitusel esitatud sel alal ilmunud raamatuid (J.Kaljundi ja KRPI raamatukogust) ja ajaleheartikleid (T.Böckleri kogust). Puhالت töödeldud hallist paekivist ehitusdetailide ja heledate lubivärvseinte taustal tulid kiriku uute vitraažakende sillerdava värvimängu körval hästi esile ka Tallinna vanalinna vaateid kujutavad slaidid.

Näituse avamine toimus 15.septembril 1980.aastal. Päevakohase sõnavötu järel kuulutas Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee esimees R.Kvell näituse avatuks ja lõikas läbi traditsionilise lindi.

Näitus äratas tähelepanu ja leidis üldsuse poolt aktiivset külalistamist. Külalisteraamatusse tehtud sissekannetest võisime lugeda palju kiitvaid hinnanguid.

Näitus oli ka tegijatele endile - restaureerijatepere stažikatele töötajatele ja selle ala noortele spetsialistidele senitehtu heaks ülevaateks ning kokkuvõtlikuks meenutuseks. See peegeldas arhitektuurimälestiste kasutamise uut suunda - nende lülitamist kaasaja aktiivsesse ellu ühiskondlikult sobiva ja kasuliku rakendamisega.

Käesolevas albumis on planšettide (1x1 m) fotod reastatud näitusel väljas olnud järjekorras.

T.Böckler

NÄITUS

ARHITEKTOORIMÄlestised
RAHVA TEENISTUSES

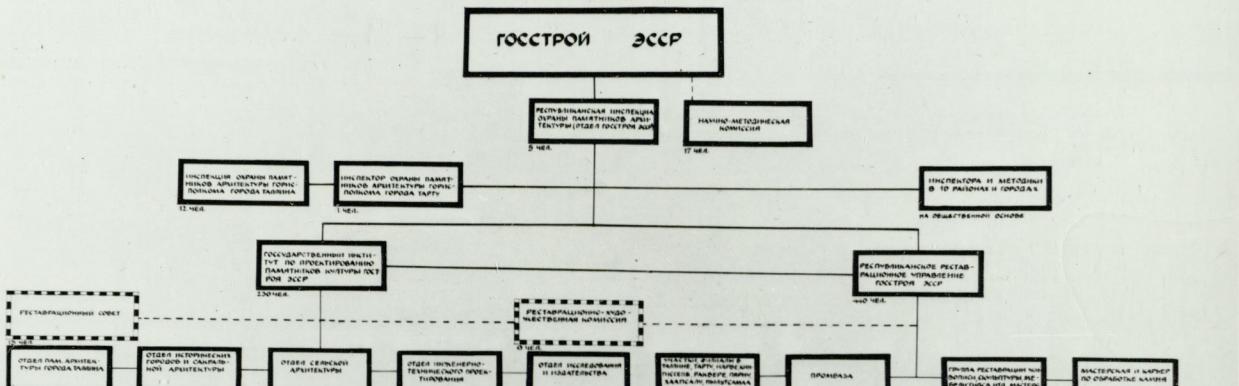
ВЫСТАВКА

ПАМЯТНИКИ АРХИТЕКТУРЫ
НА СЛУЖБЕ НАРОДА

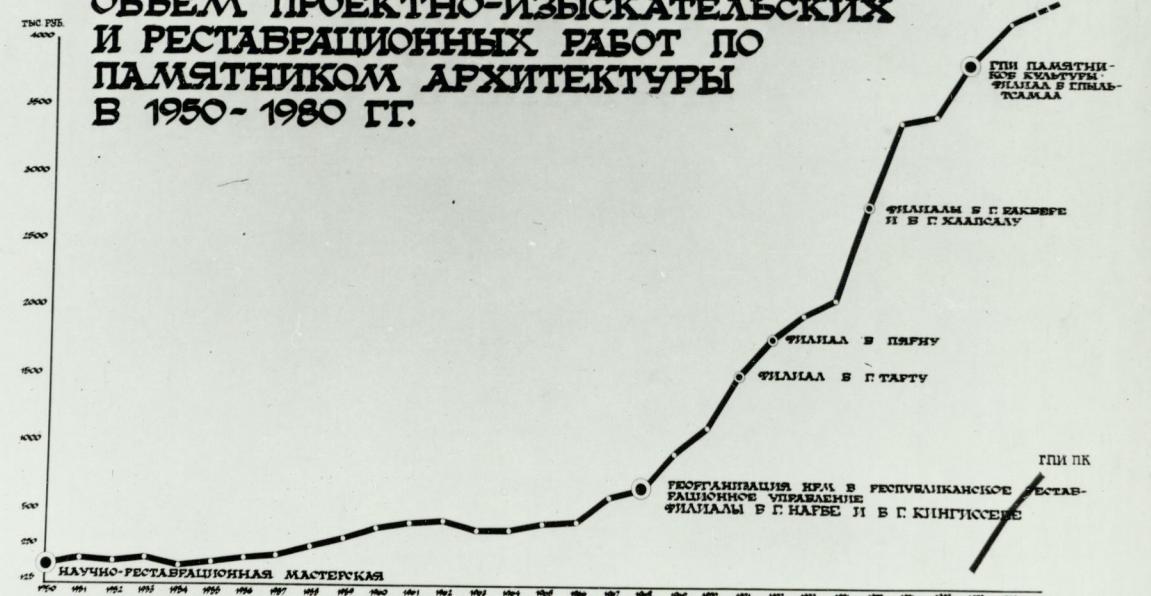
ARHITEK
TUURIMÄ
LESTISED
RAHVA TEE
NISTUSES

ОРГАНИЗАЦИОННАЯ СТРУКТУРА ОХРАНЫ, ИССЛЕДОВАНИЯ, ПРОЕКТИРОВАНИЯ И РЕСТАВРАЦИИ ПАМЯТНИКОВ АРХИТЕКТУРЫ В ЭССР

**ОБЪЕМ ПРОЕКТНО-ИЗЫСКАТЕЛЬСКИХ
И РЕСТАВРАЦИОННЫХ РАБОТ ПО
ПАМЯТНИКАМ АРХИТЕКТУРЫ
В 1950-1980 ГГ.**

TALLINNAS ON KONSERVEERIMINE JA RESTAUREERIMINE-REKONSTRUEERIMINE SUUREMAL VÕI VÄHEMAL MÄÄRAL HÖLMANUD PEAAEGU KOIKI EHITISMALESTISI. EESMÄRGIKS ON OLENUD NENDE AJALOOLISTE VÄÄRTUSTE ESILETOOMINE JA SOBIVALE KASUTUSVIISILE KOHANDAMISEGA RAHVALE KÄTTESAADAVAKS TEGEMINE. KUNSTI JA KULTUURIAJALOO MUUSEUMIDEKS ON KOHANDATUD ELAMU VENE TN. 17, KAHURITORN KIEK IN DE KÖK, AIT AIDA TN. 5, DOMINIJKLASTE KLOOSTRI KLAUSUUR, NIGULISTE KIRIK JA KADRIORU LOSSI LUSTLA.

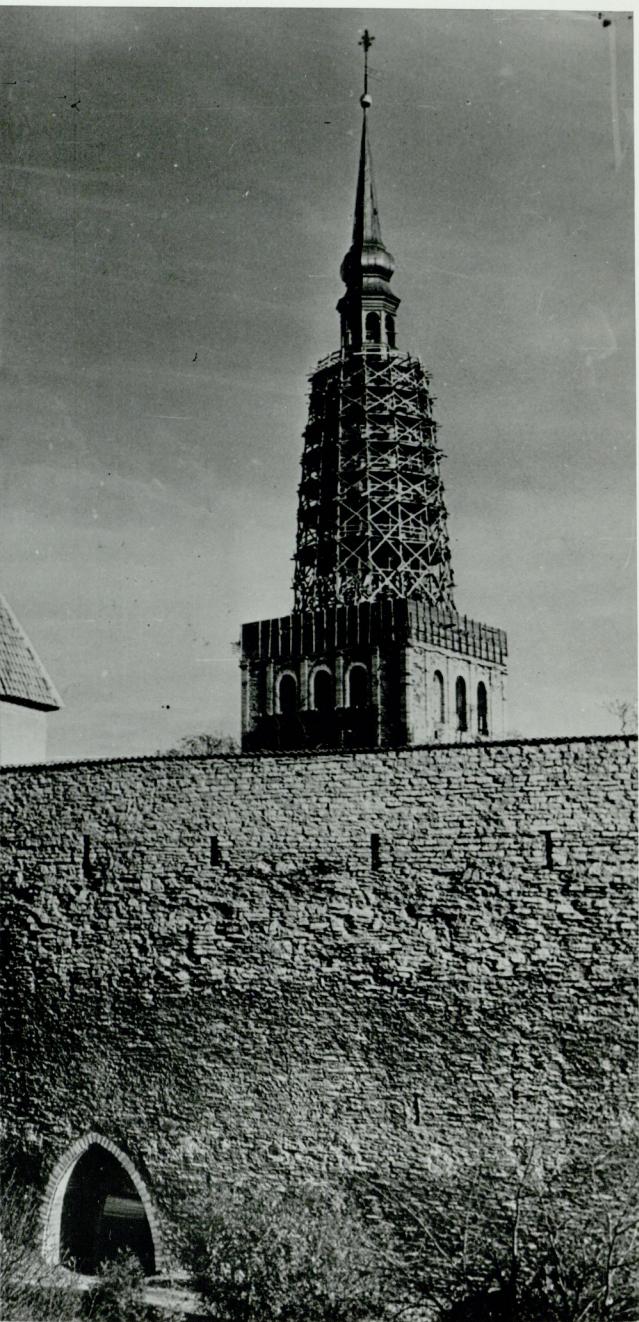
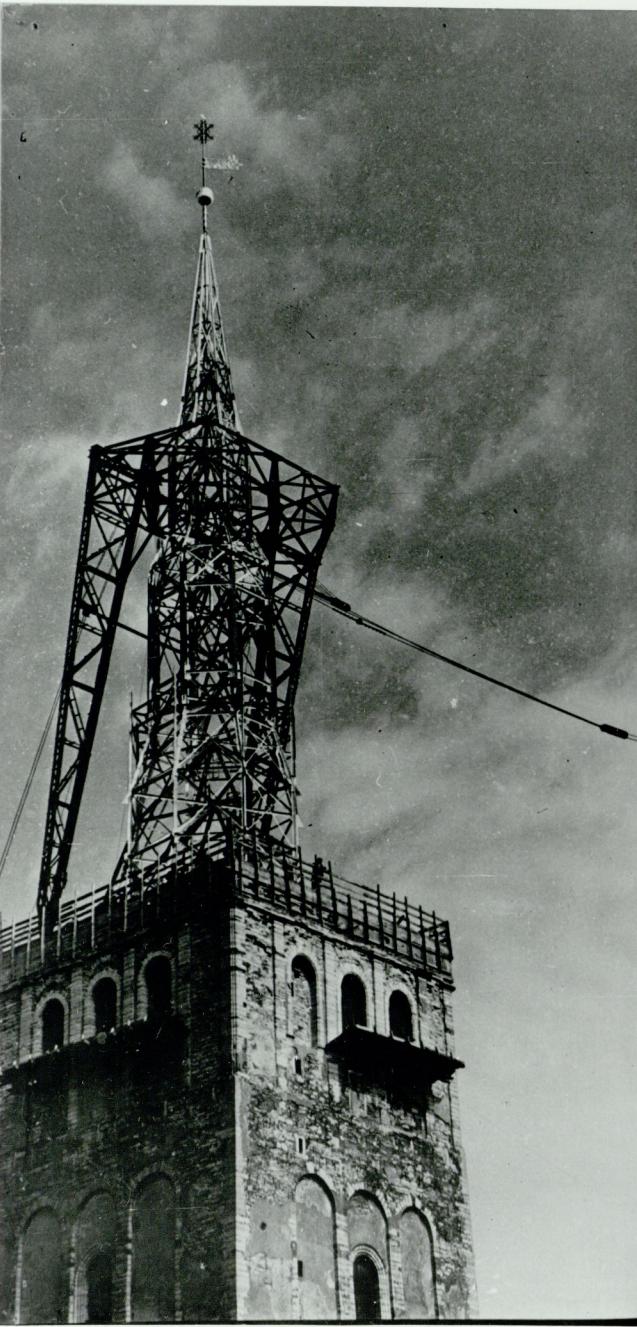
TÄNA PÄEVASE ÜHISKONDLIKU FUNKTSIOONI LINNA ESINDUSHOONENA ON SAANUD RAEKODA, NOORSOOTEATRINA ELAMU LAI TN. 23, P. KERESE NIMELISE MALEMAJANA AIDAHOONE VENE TN. 29, KOHVIKUNA LINNAMÜÜRILÖIK KOOS NEITSITORNIGA. PIRITA KLOOSTRI-KOMPLEksi KONSERVEERIMISEGA ON LOODUD VÕIMALUSED VABAÖHUKONTsertide KORRALDAMISEKS. TÄNA PÄEVASED ELU- JA TÖÖTINGIMUSED ON LOODUD HOONETES SAIKAÄIK 4, VANATOOMA 9, NIGULISTE 2 JNE. OSALISELT ON RESTAUREERITUD LINNAMÜÜRITORNE, RAEAPTEEKI, ELAMUT RAEKOJA PL. 12, KADRIORU LOSSI. ÜLEMINEK 1966. A. NÖUKOGUDE LIIDUS ESMAKORDSELT RAKENDATUD VANALINNA KUI TERVIKU KOMPLEKSSELE KAITSELE ON EELDUSEKS MITTEAINULT EHITISMALESTISTE, VAID KOGU AJALOOLISE EHITUSLIKU KESKKONNA SÄilitamisele.

В ТАЛЛИНЕ КОНСЕРВАЦИЯ И РЕСТАВРАЦИЯ-РЕКОНСТРУКЦИЯ В БОЛЬШЕЙ ИЛИ МЕНЬШЕЙ СТЕПЕНИ ОХВАТИЛИ ПОЧТИ ВСЕ ПАМЯТНИКИ АРХИТЕКТУРЫ. ПРИ ЭТОМ СТАВИЛОСЬ ЦЕЛЬЮ ВЫЯВИТЬ ИХ ИСТОРИЧЕСКИЕ ЦЕННОСТИ И ПУТЕМ ПРИСПОСОБЛЕНИЯ К ПОДСОБАЮЩЕЙ ФУНКЦИИ СДЕЛАТЬ ИХ ДОСТУПНЫМИ НАРОДУ. ПОД МУЗЕИ ИСКУССТВА И ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ ПРИСПОСОБЛЯЮТСЯ ЖИЛОЙ ДОМ ПО УЛ. ВЕНЕ 17, ОГУДИЛНАЯ БАШНЯ КИК-ИН-ДЕ КЁК, КЛАУЗУРА МОНАСТЫРЯ ДОМИНИКАНЦЕВ, АМБАР ПО УЛ. АИДА 5, ЦЕРКОВЬ НИГУЛИСТЕ И БЕСЕДКА КАДРИОРТСКОГО ДВОРЕЦА.

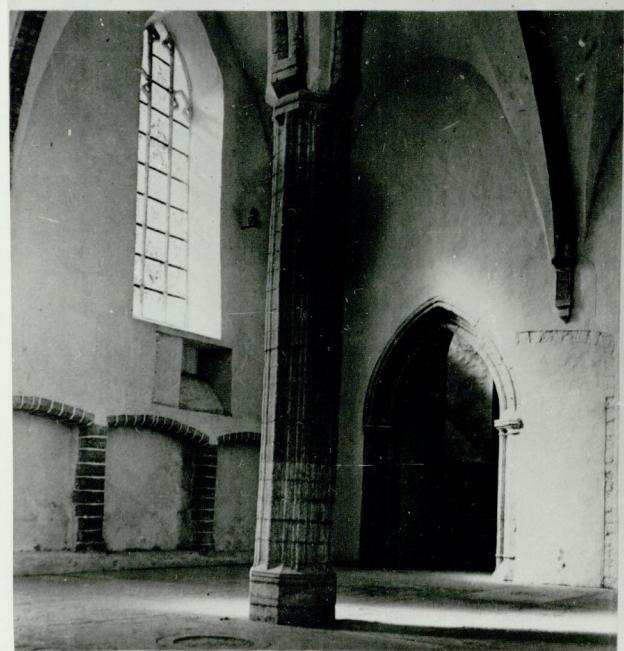
СОВРЕМЕННОЮ ОБЩЕСТВЕННОЮ ФУНКЦИЮ ПОДЧИЛИ РАТУША В КАЧЕСТВЕ ЗДАНИЯ ТОРЖЕСТВЕННЫХ ПРИЕМОВ, ЖИЛОЙ ДОМ ПО УЛ. ЛАЙ 23, В КАЧЕСТВЕ МОЛОДЕЖНОГО ТЕАТРА, АМБАР ПО УЛ. ВЕНЕ 29 В КАЧЕСТВЕ ДОМА ШАХМАТ ИМЕНИ П. КЕРЕСА И УЧАСТОК ГОРОДСКОЙ СТЕНЫ С БАШНЕЙ НЕЙСИТОРН В КАЧЕСТВЕ КАФЕ, ПУТЕМ КОНСЕРВАЦИИ МОНАСТЫРСКОГО КОМПЛЕКСА В ПИРГИТА СОЗДАНЫ УСЛОВИЯ ДЛЯ УСТРОЙСТВА КОНЦЕРТОВ НА ОТКРЫТОМ ВОЗДУХЕ. СОВРЕМЕННЫЕ УСЛОВИЯ ЖИЗНИ И ТРУДА СОЗДАНЫ В ЗДАНИЯХ ПО УЛ. САИА-КЯЛК 4, ВАНА-ТООМА 9, НИГУЛИСТЕ 2 И Т.Д. ЧАСТИЧНО РЕСТАВРИРОВАНЫ БАШНИ ГОРОДСКОЙ СТЕНЫ, АПТЕКА МАГИСТРАТА, ЖИЛОЙ ДОМ НА ПЛ. РАЭКОЯ 12, КАДРИОРТСКИЙ ДВОРЕЦ И Т.Д.

ПЕРЕХОД В 1966 Г. НА ПРИМЕНЕННЮЮ ВПЕРВЫЕ В СОВЕТСКОМ СОЮЗЕ КОМПЛЕКСНУЮ ОХРАНУ СТАРОГО ГОРОДА КАК ЕДИНОГО ЦЕЛОГО ЯВЛЯЕТСЯ ПРЕДПОСЫЛКОЙ К СОХРАНЕНИЮ НЕ ТОЛЬКО ОТДЕЛЬНЫХ ПАМЯТНИКОВ, НО И ВСЕЙ ИСТОРИЧЕСКОЙ АРХИТЕКТУРНОЙ СРЕДЫ.

Niguliste kiriku tornikivitöö ja restaureerimine 1969-1973
RESTAUREERIMISPROJEKT AUTORITE KOLLEKTIIV
ING. V. VOLLOVSKAJA JA ARH. T. BÄCKELI
PESTAKAUPMÄE UTMÜÜS (1695) BAUHINIA KERPMEE MUIGUUSTE 1969-1973

DOMINIJKLASTE KATARIINA KLOOSTER (XIII-XVI SAJ.), OSALISELT SÄILINUD RUUMIDEDEGA MAALILINE VAREMETEANSAMBEL KÖRGE LINNAMÜÜRI ÄÄRES. AASTAIL 1955-1961 KAEVATI VÄLJA SISEHOOV JA TEHTI OSALISI KONSERVEERIMIS-RESTAUREERIMISTÖID.

ARHITEKT: K. ALUVE
KUNSTITEADLANE H. ÜPRUS

ELAMUS VENE TÄNAV 17 (XIV-XVI SAJ.) ON SÄILINUD TALLINNA TÜÜPILISI GOOTI FASSAADIFRAGMENTE, RAIDKIVE JA OMAPÄRANE RUUMILAHENDUS. REKONSTRUEERITI 1961-1966 TALLINNA LINNAMUUSEUMI PEahooneks.

ARHITEKT T. BÖCKLER
KUNSTITEADLANE H. ÜPRUS

PIRITA KLOOSTER (XY-XVI SAJ.) SAMANIMELISE JÖE SUUDMES TALLINNA LAHE KALDAL. MONUMENTAALNE VAREMETEANSAMBEL, KUS ALATES 1961. AASTAST ON TOIMUNUD ULATUSLIKUD VÄLJAKAEVAMISED JA KONSERVEERIMISTÖOD.

ARHITEKTID S. ALLIKA, I. KANNELMÄE,
E. SEDMAN, P. PUSSIM
KUNSTITEADLANE V. RAAM
ARHEOLOOG J. TÄMM

ДОМИНИКАНСКИЙ МОНАСТЫРЬ СВ. ЕКАТЕРИНЫ (XIII-XVI вв.) с частично сохранившимися помещениями, живописный ансамбль у самой городской стены. В 1955-1961 гг. были произведены раскопки внутреннего двора и частично-консервационно-реставрационные работы.

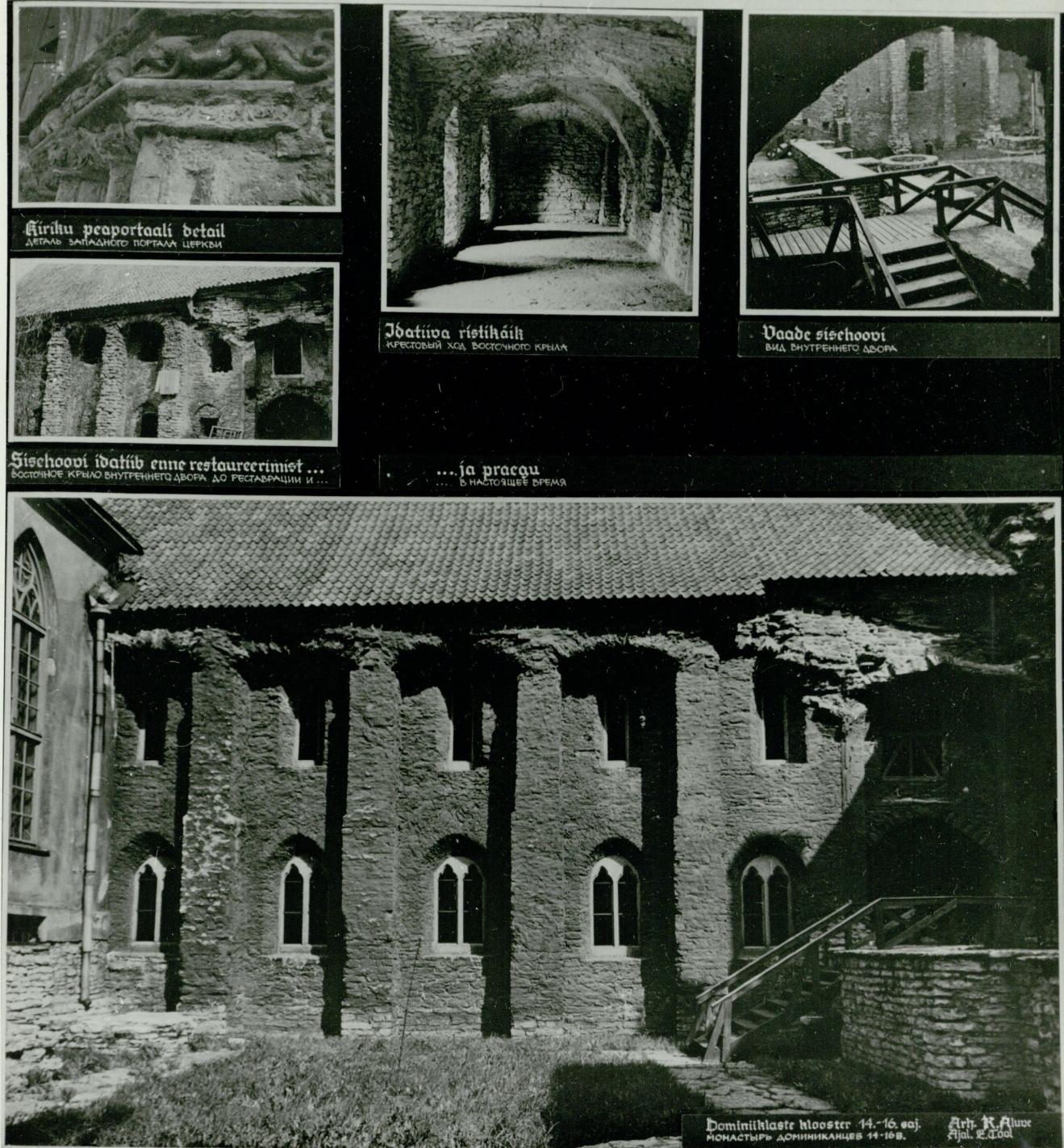
АРХИТЕКТОР К. АЛУВЕ
ИСКУССТВОВЕД Х. ЮПРУС

ЖИЛОЙ ДОМ НА УЛ. БЕНЕ 17 (XIV-XVI вв.). ЗДЕСЬ СОХРАНИЛИСЬ ТИПИЧНЫЕ ДЛЯ ТАЛЛИНА ГОТИЧЕСКИЕ ФРАГМЕНТЫ ФАСАДА, ТЕСАНЫЕ КАМНИ И СБОГОВОРЗНОЕ РАСПОЛОЖЕНИЕ ПОМЕЩЕНИЙ. РЕКОНСТРУИРОВАН В 1961-1966 ГГ. В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ - ГЛАВНОЕ ЗДАНИЕ ГОРОДСКОГО МУЗЕЯ.

АРХИТЕКТОР Т. ВЭКЛЕР, ИСКУССТВОВЕД Х. ЮПРУС

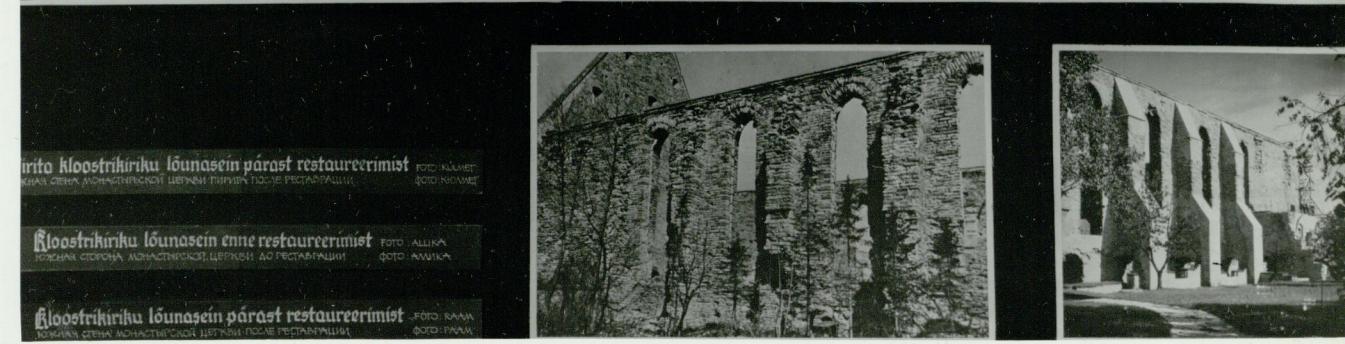
МОНАСТЫРЬ ПИРИТА (XV-XVI вв.) В УСТЬЕ ОДНОИМЕННОЙ РЕКИ НА БЕРЕГУ ТАЛЛИНСКОГО ЗАЛИВА. МОНУМЕНТАЛЬНЫЙ АНСАМБЛЬ РУИН, ГДЕ С 1961 Г. ВЕДУТСЯ ОБШИРНЫЕ РАСКОПКИ И КОНСЕРВАЦИОННЫЕ РАБОТЫ.

АРХИТЕКТОРЫ С. АЛЛИКА, Э. СЭДМАН, И. КАННЕЛЬМЯЕ И
ИСКУССТВОВЕД В. РААМ
АРХЕОЛОГ Я. ТÄММ

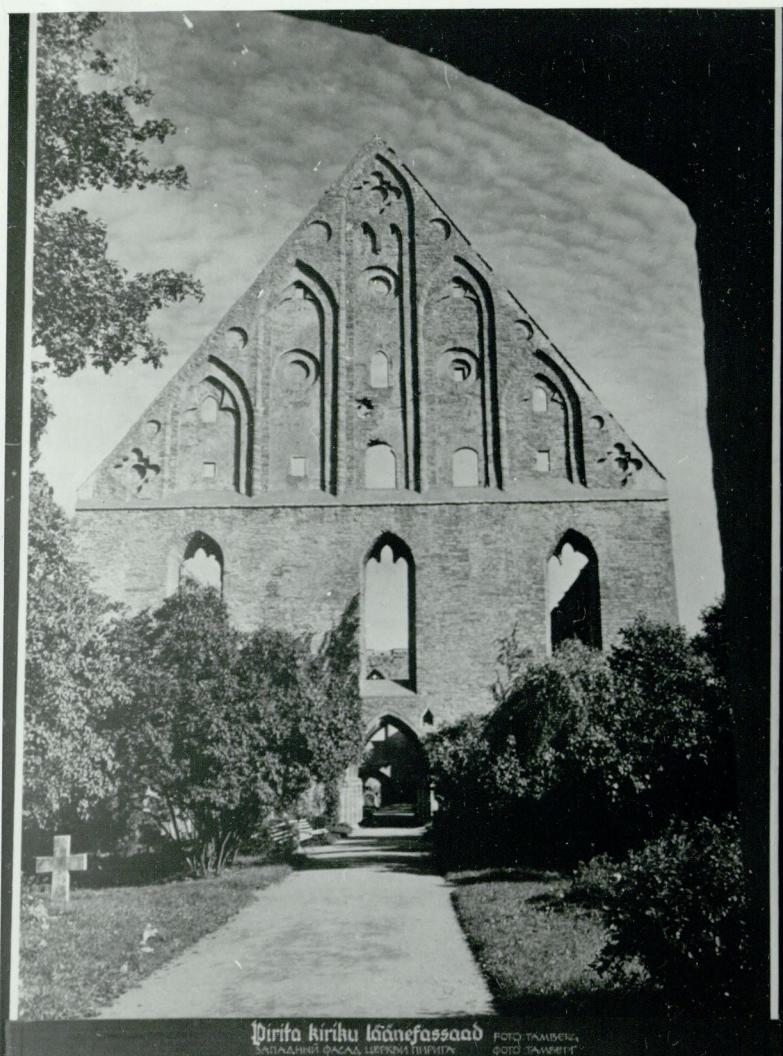

*foto
puudub*

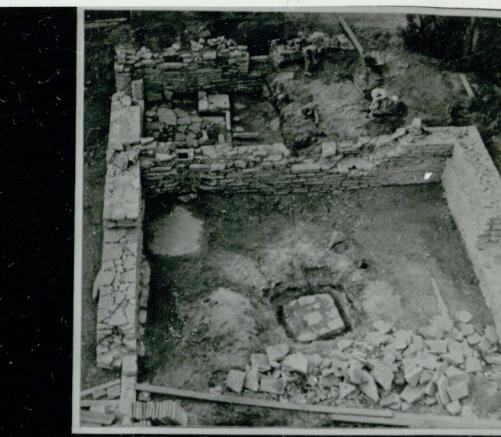
B

Pirita kiriku läänefassaad
Задний фасад церкви Пирита

Pirita XIX sajandil
Пирита в XIX веке

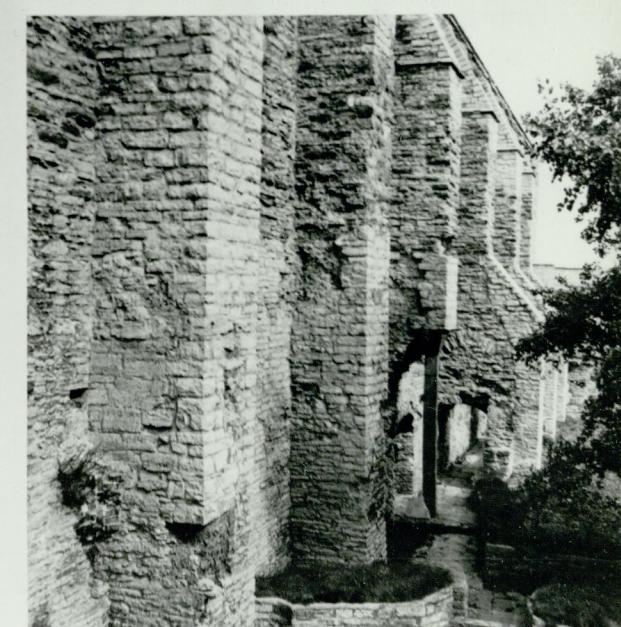
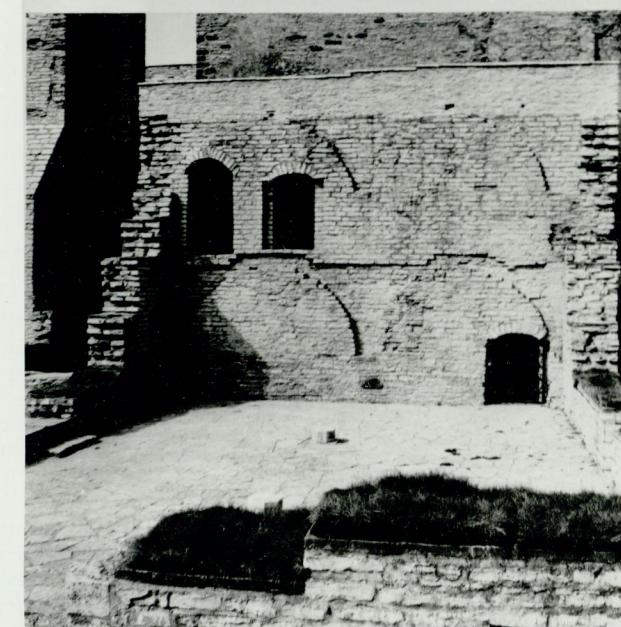
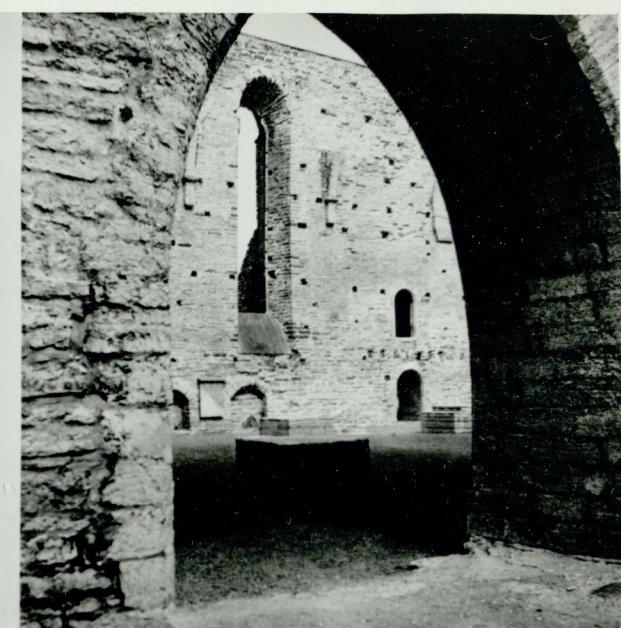
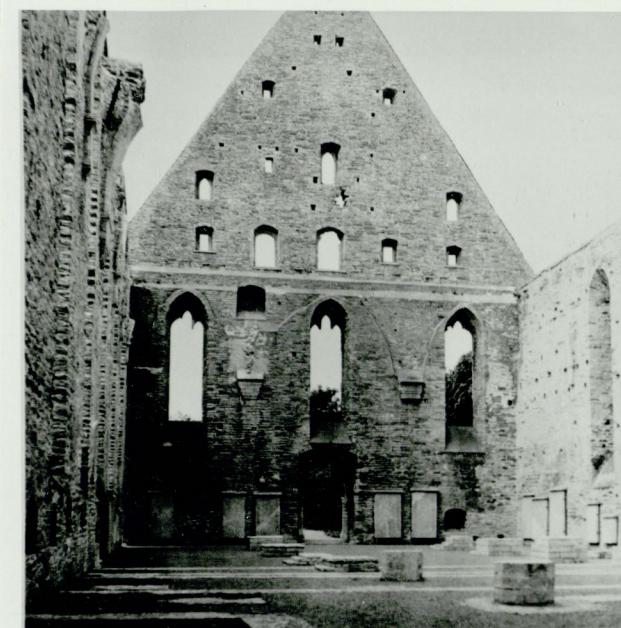
Kaevataks vältja munkadeklausuuri
Погребальная камера монахов

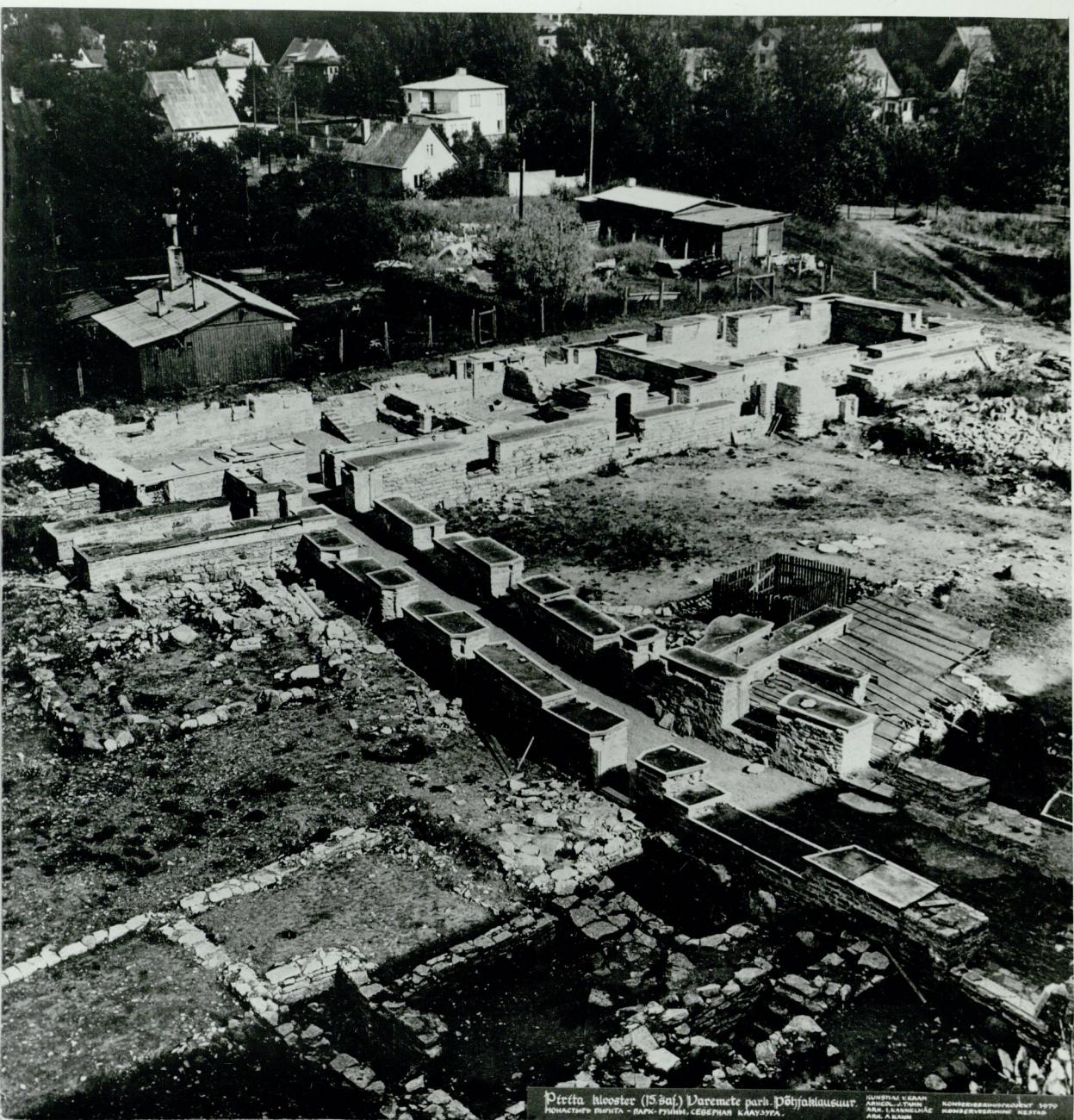

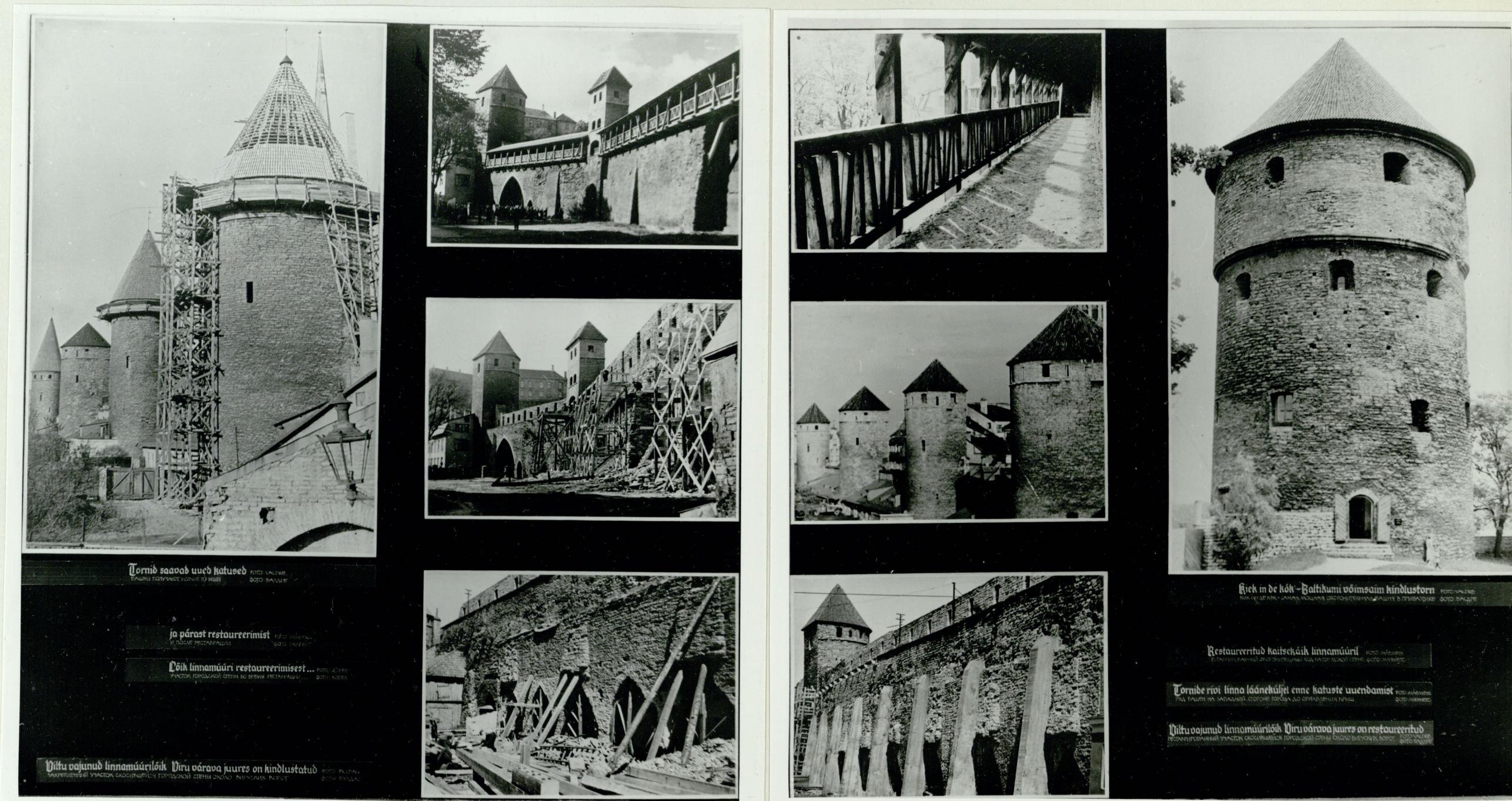
Kaevataks vältja munkadeklausuuri
Погребальная камера монахов

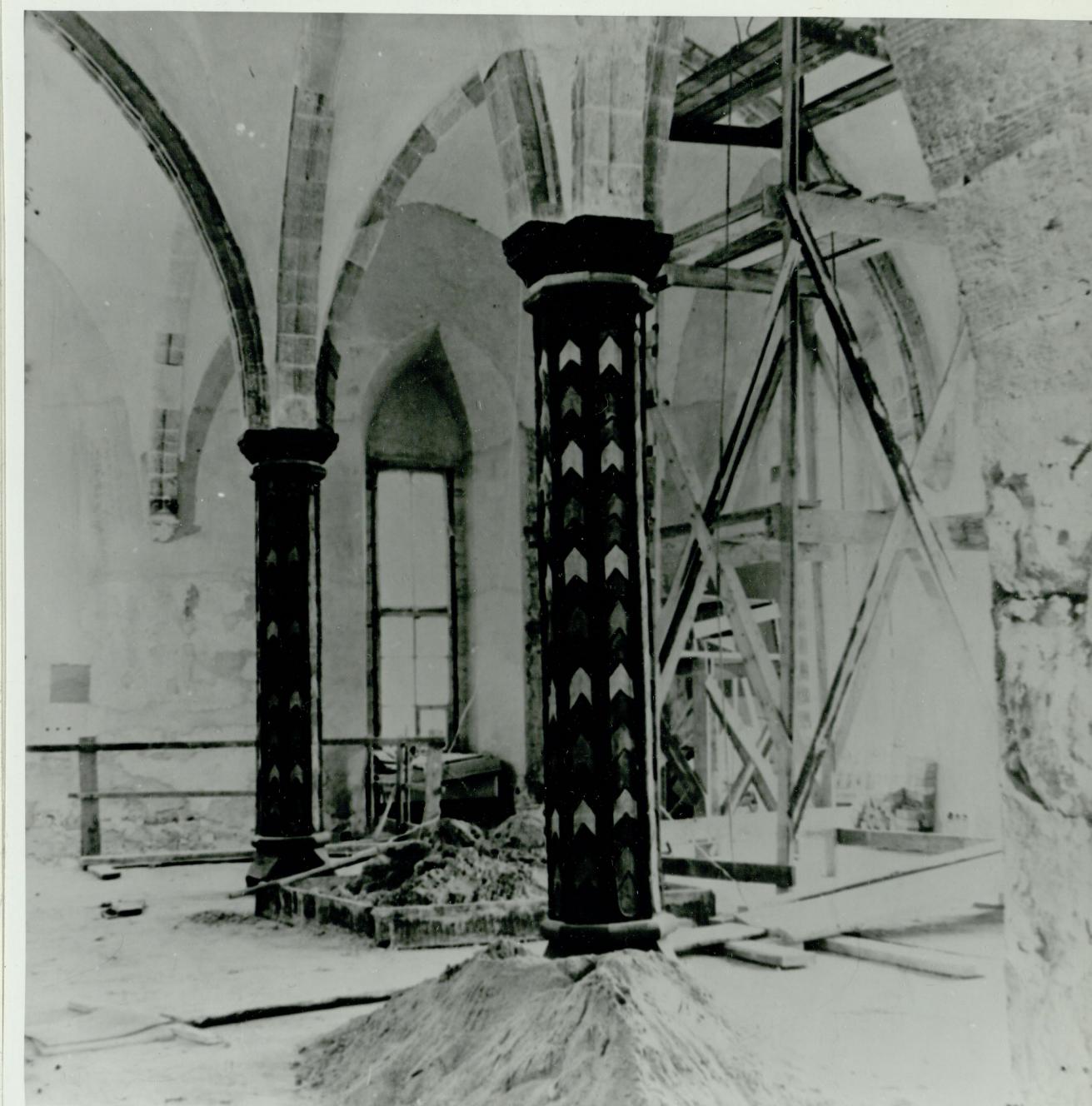
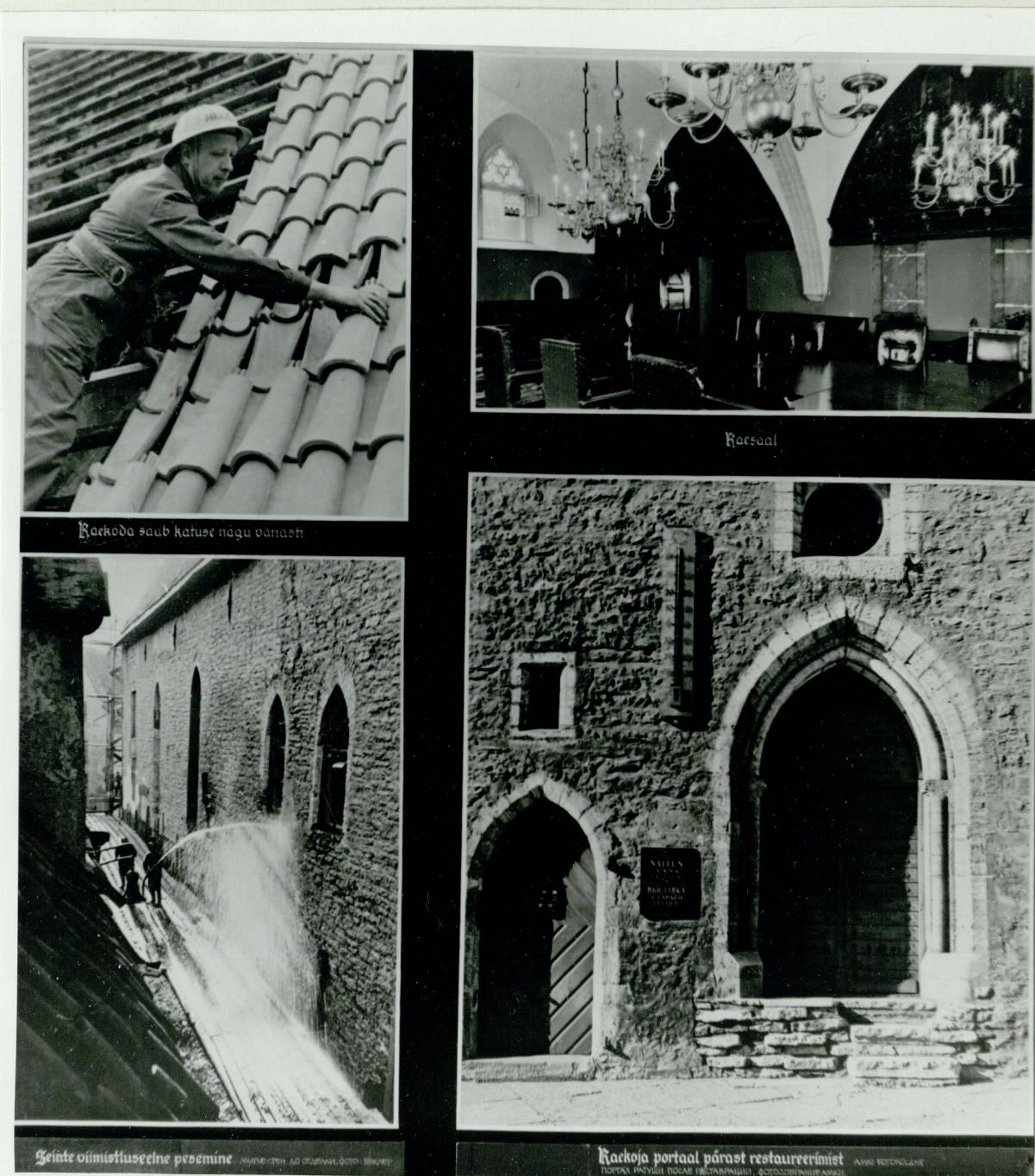
Hunnade ristikäik
Крестовый ход монахинь

NEITSITORN JA TEMAGA SEOTUD LINNAMÜÜRILÖIGUD SAAVAD TAGASI OMA AJALOOLISE ILME, MIS PÄRINEB XIV-XVI SAJANDIST. TORNI NELI KORRUST JA VÖLVITUD KELDER KUJUNDATAKSE KOHVIKUKS. KOHVIKURUUMIDEST JA MÜÜRI KAITSEKÄLGULT AVANEVAD KAUNID VAATED VANALINNALE.

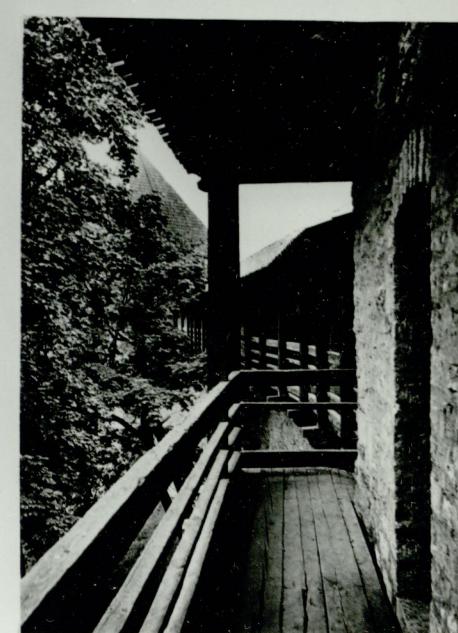
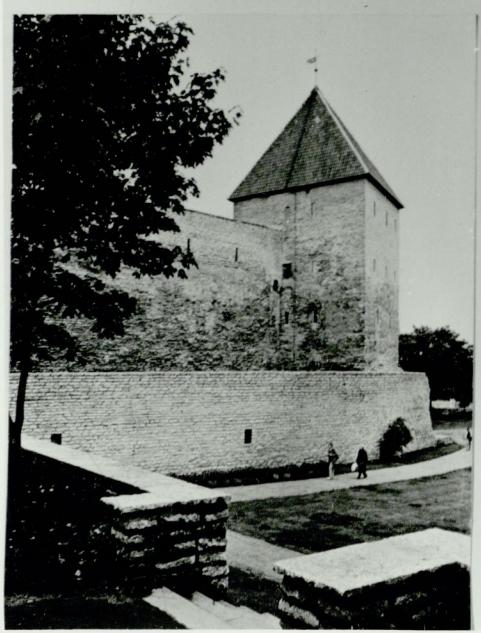
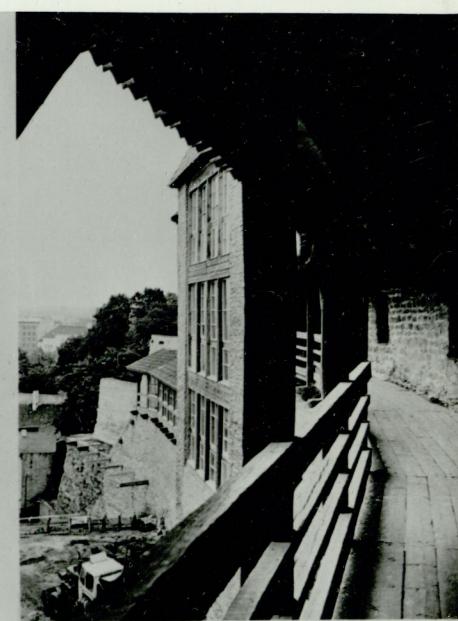
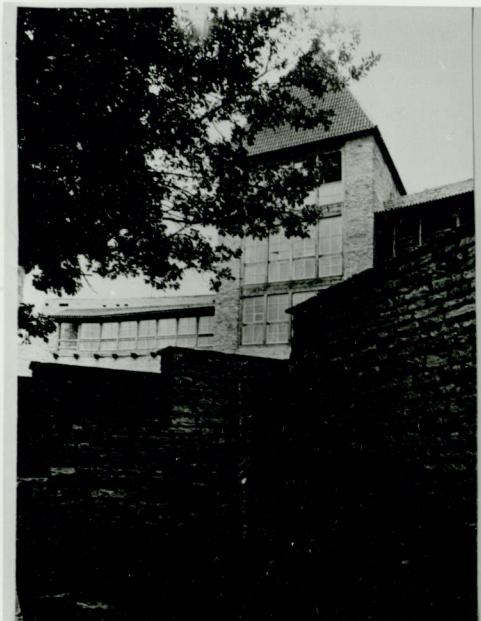
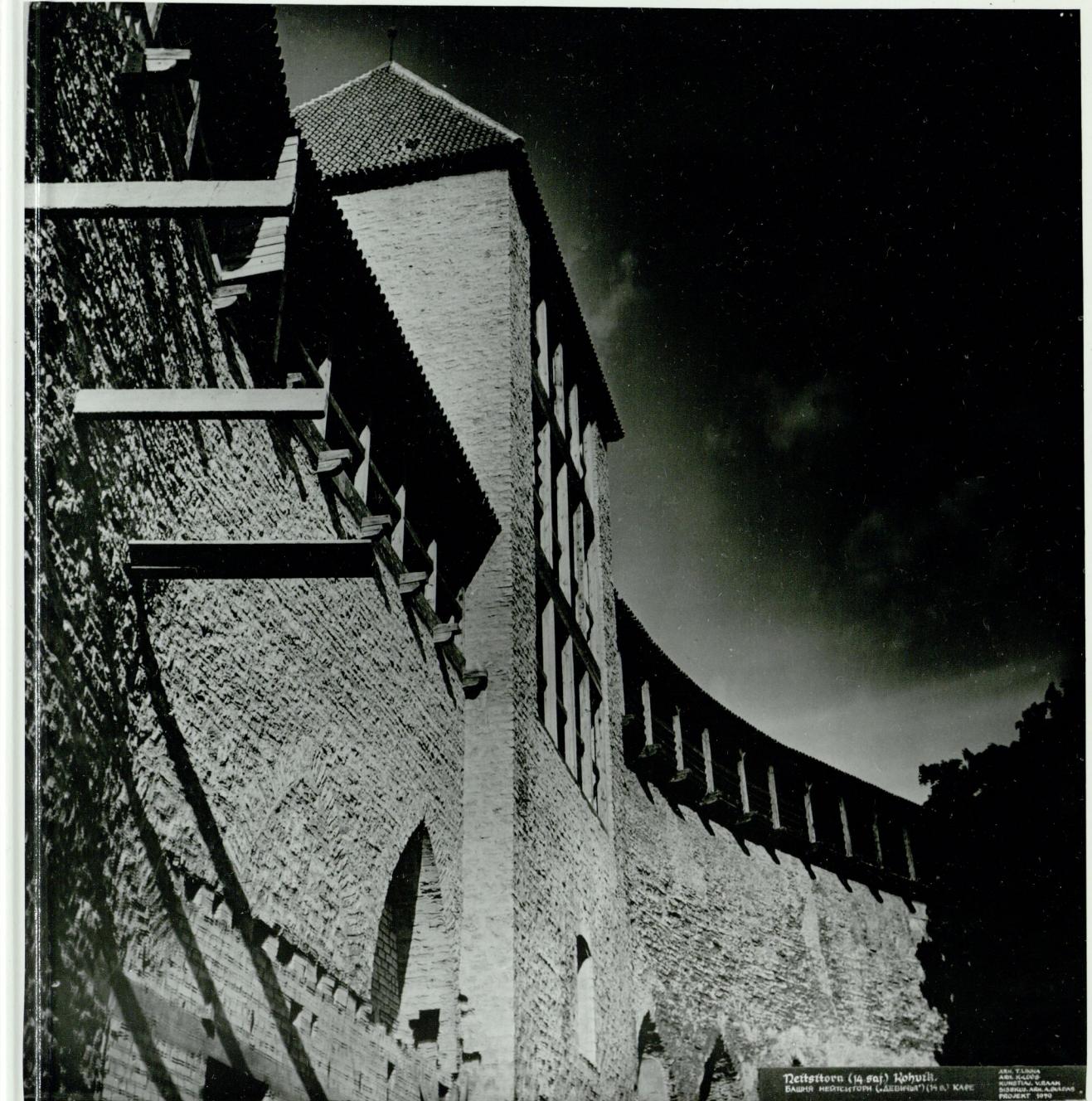
ARHITEKT T. LINNA
KUNSTITEADLANE V. RAAM

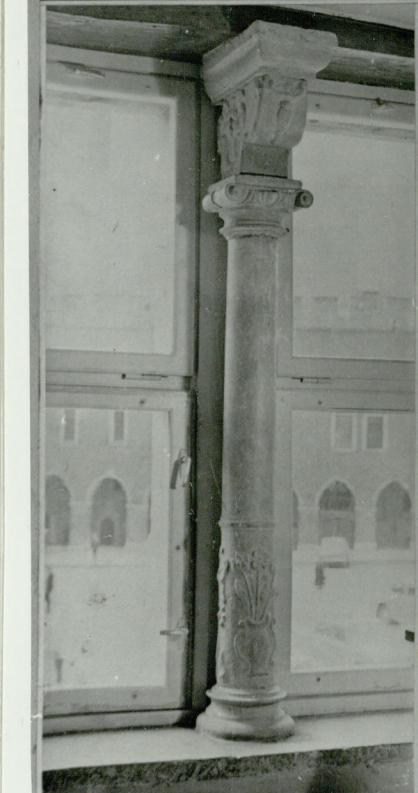
TALLINNA VANALINNA AJALOOLISE MEELEOLU SÜVENDAMISEKS VÕETAKSE UUSAEGSETE TÄNAVAVALTGUSTITE ASEMEL KASUTUSELE LINNA VANADEST TÄNAVALATERNATEST TULETATUD MINEVIKULISI VALGUSTIVORME.

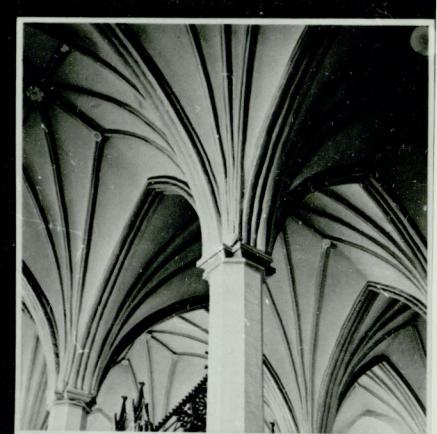
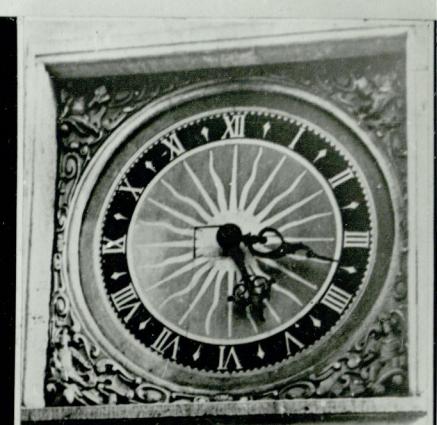
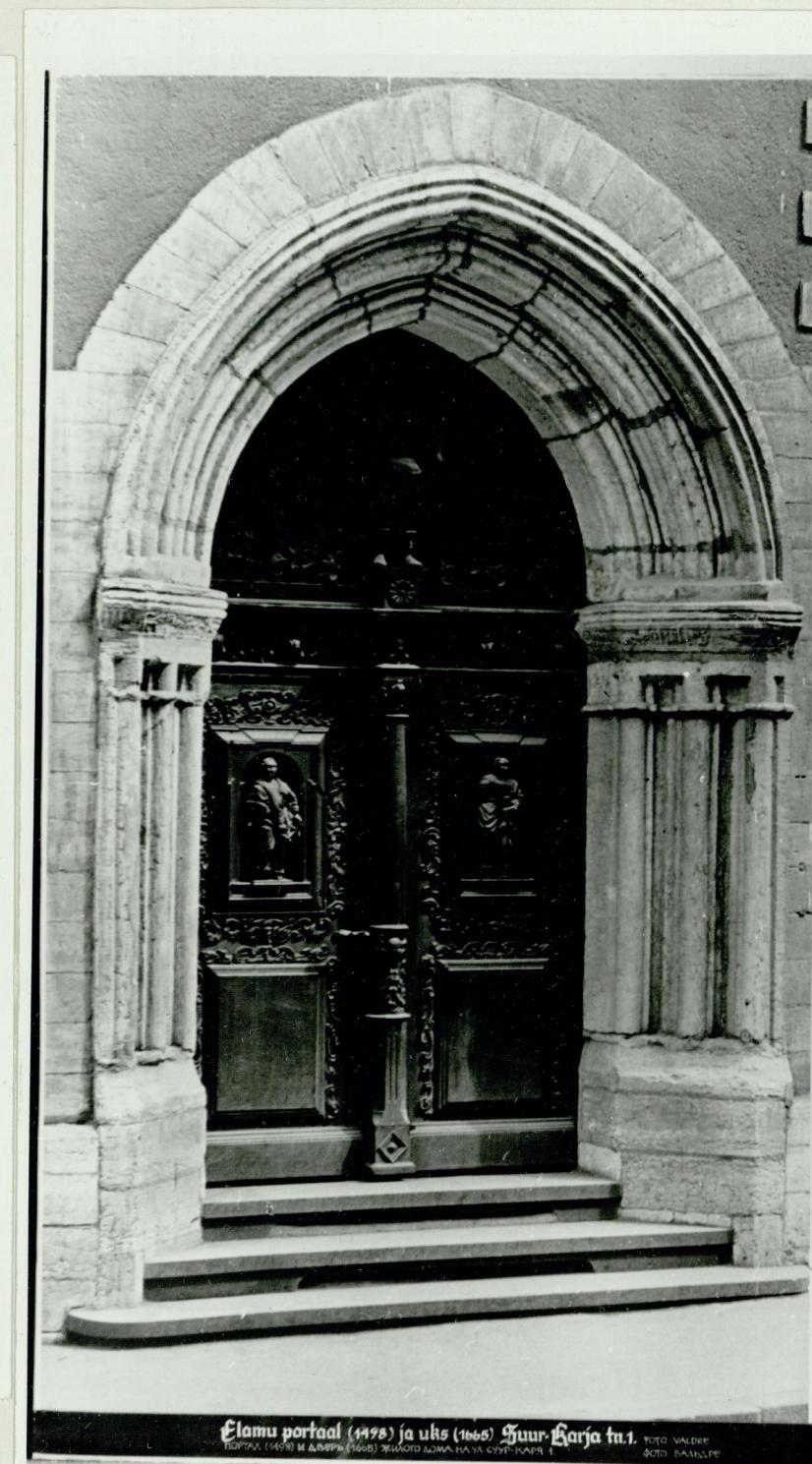
ARHITEKT: A. BULDAS
KUNSTITEADLANE: M. LUMISTE

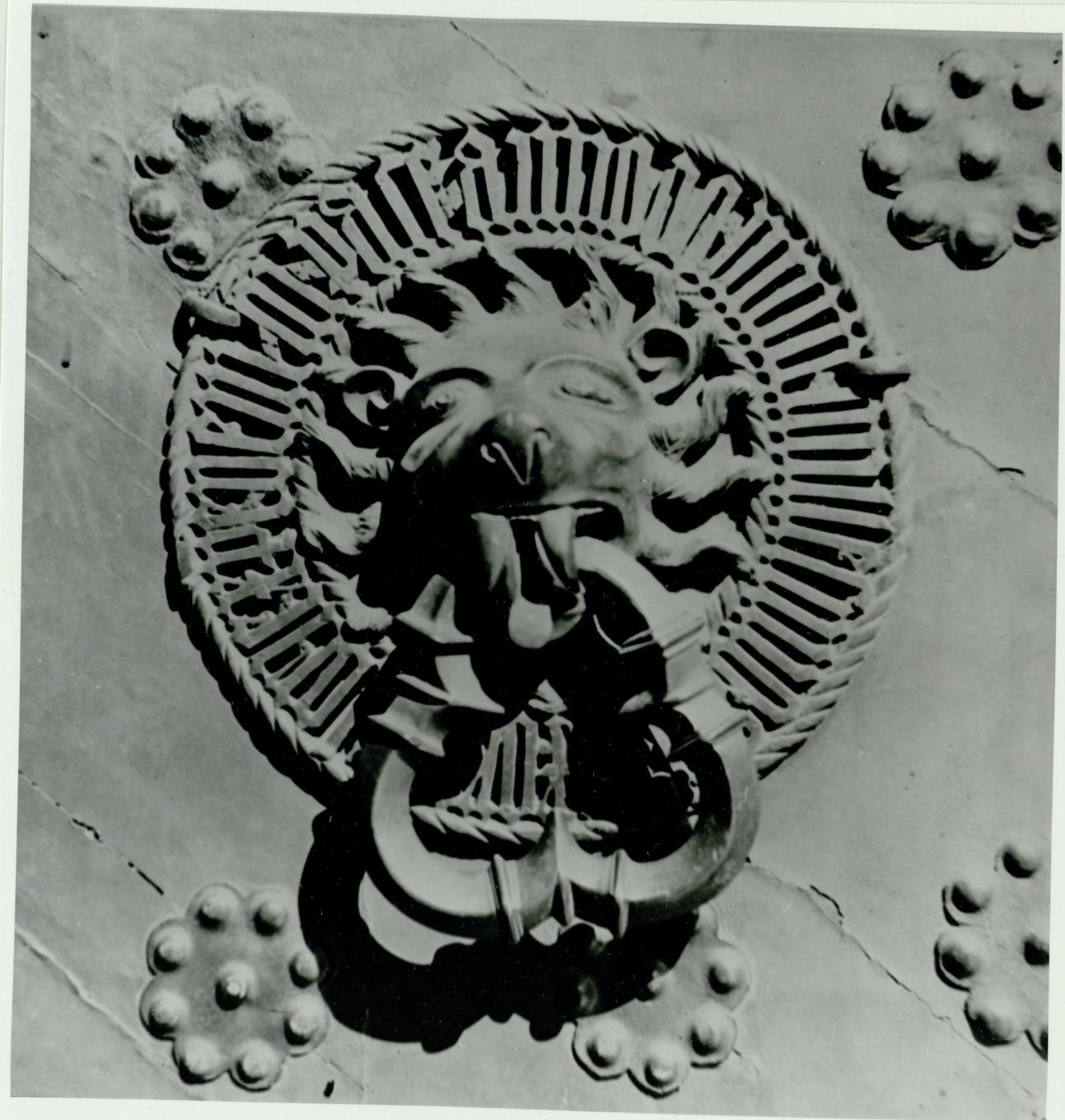
AJALOOLISED EHITUSED, MIS ON ARVUKALT SÄILINNUD LINNADES, VANADES ASULATES, MAANTEEDES SÖLMPUNKTIDES JA KUNAGISTE MÖISAPARKIDE VARJUS, VAJUTAVAD MEIE ARHITEKTUURIMAASTIKULE OMAPÄRASE NING VAHELDUSRIKKKA PITSERI. NAD JUTUSTAVAD EESTI EHITUSKULTUURI SUUREST AJALISEST SÜGAVUSEST JA ISESEISVUSEST.

НЕЙСИТОРН (девичья башня) и связанные с ним участки крепостной стены после реставрационных работ получают свой исторический облик, каким он был в XIV-XVI вв. на четырех этажах башни и в сводчатом подвале будет устроено кафе. Из него открывается живописный вид на старый город. Архитектор - Т.Линна, искусствовед - В. Раам. Для создания более цельного настроения старого Таллина будут установлены светильники, в которых использованы формы прошлого. Архитектор - А. Булдас, искусствовед - М. Лумисте. Исторические памятники, расположенные в городах, старых поселках, на перекрестках дорог и в тени парков старинных имений, придают нашему архитектурному пейзажу своеобразный и оживляющий облик. Они рассказывают о большой исторической глубине и самостоятельности эстонской архитектуры.

Amt (17. sah) Keramikmuseum
ANSBACH (17. D) МУЗЕЙ ПРИКЛАДНОГО ИСКУССТВА

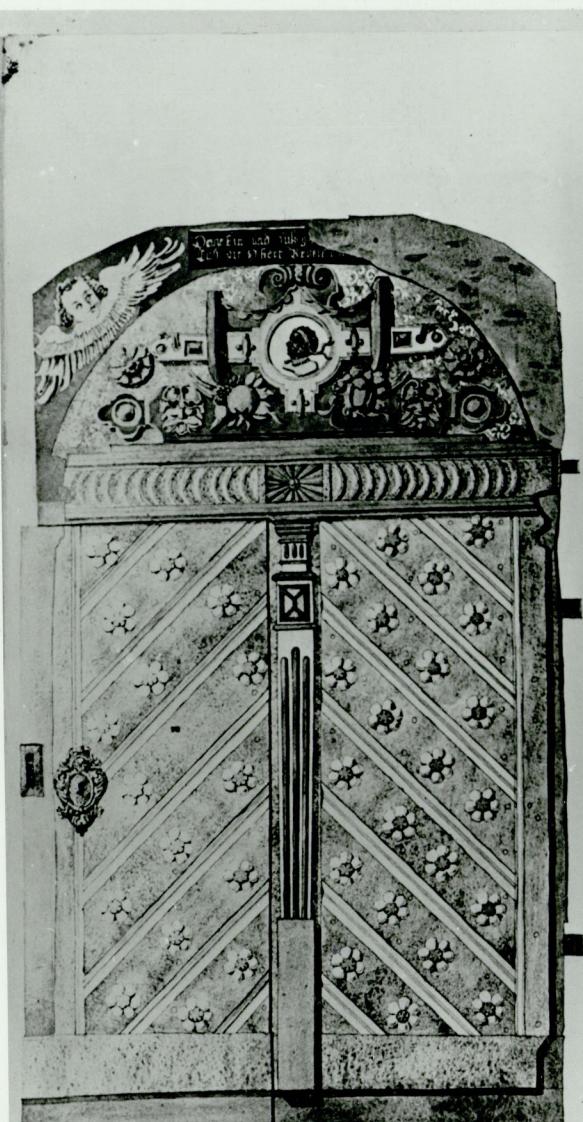
AKH. A. BULDAS
KUNSTHAUS V. BRAUN RESTAUREERUNGSPROJECT
1977

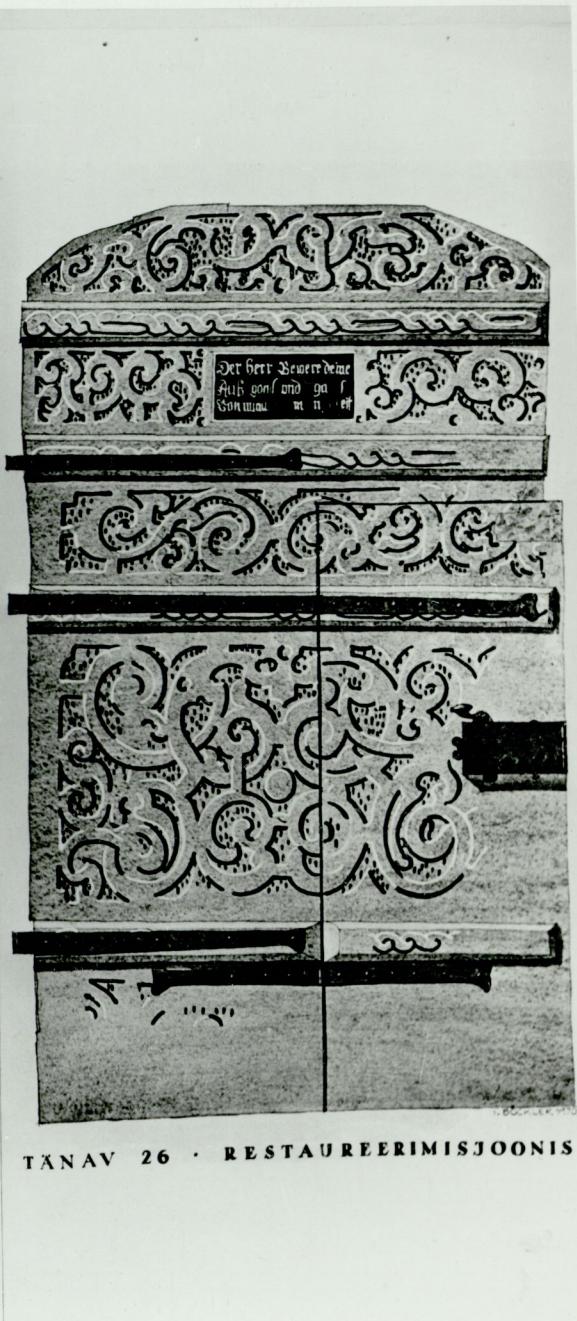

Tallinna keskaegne elamu (16 saj.) Rekonstrueeritud Noorsõoteatri uasaks
СРЕДНЕВЕКОВЫЙ ЖИЛЫЙ ДОМ В ТАЛЛИННЕ (16 в.) РЕКОНСТРУКЦИЯ ПОД ТЕАТР МОЛОДЕЖИ.

ARH. TÄÄRÖLLE
NO. UKEBA
KUNSTIAJ. H. MÄNNISALU
EHITATUD 1976

MUSTPEADE HOONE PEAUKS TALLINNAS PIKK TÄNAV 26 · RESTAUREERIMISJOONIS

IVANGORODI KINDLUS RAJATUD 1492. AASTAL.
TÄIENDATUD XVI S. TEISES MÄAILMASÖJAS SAI
TÖSISELT KANNATADA. PROJEKTEERIMIS-RES-
TAUREERIMISTÖID ALUSTATI 1965. A. LENINGRADI
OBL. TK. ARHITEKTUUR-PLANEERIMISE VALITSU-
SE TELLIMUSEL.

ARHITEKT: H. POTTI
KUNSTITEADLANE: J. KALJUNDI

VIIIBURI LOSS (1293. A.) ON JÄRGNEVATE SAJAN-
DITE JOOKSUL ÜMBEREHITATUD. PRAEGUSE ILME
SAI 1891-1898. A. TAASTAMISTÖÖDEGA. PROJEKTEE-
RIMIS-UURIMISTÖID ALUSTATI 1965. A. LENINGRADI
OBL. TK. ARHITEKTUUR-PLANEERIMISE VALITSU-
SE TELLIMUSEL.

ARHITEKT: H. POTTI
KUNSTITEADLANE: J. KALJUNDI

КРЕПОСТЬ ИВАНГОРОД ЗАЛОЖЕНА В 1492 Г. ДОСТРАИВАЛАСЬ В XVI В. ВО ВРЕМЯ II МИРОВОЙ ВОИНЫ СЕРЬЕЗНО ПОСТРАДАЛА. С 1965 Г. ПРОИЗВОДЯ-
ТСЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ ПРОЕКТНО-РЕСТАВРАЦИОННЫЕ РАБОТЫ
ПО ЗАКАЗУ АРХИТЕКТУРНО-ПЛАНИРОВОЧНОГО УПРАВЛЕНИЯ ЛЕНОБЛС-
ПОЛКОМА.

АРХИТЕКТОР: Х. ПОТТИ
ИСКУССТВОВЕД: Е. КАЛЬЮНДИ

ВЫБОРСКИЙ ЗАМОК (ЗАЛОЖЕН 1293 Г.) В ТЕЧЕНИИ СТОЛЕТИИ ПЕРЕСТРАИВАЛ-
СЯ. НАСТОЯЩИЙ ВИД ПРИОБРЕЛ В 1891-1898 ГГ. С 1965 Г. ПРОИЗВОДЯТСЯ ИССЛЕДО-
ВАТЕЛЬСКИЕ И ПРОЕКТНЫЕ РАБОТЫ ПО ЗАКАЗУ АРХИТЕКТУРНО-ПЛАНИРОВОЧ-
НОГО УПРАВЛЕНИЯ ЛЕНОБЛСПОЛКОМА.

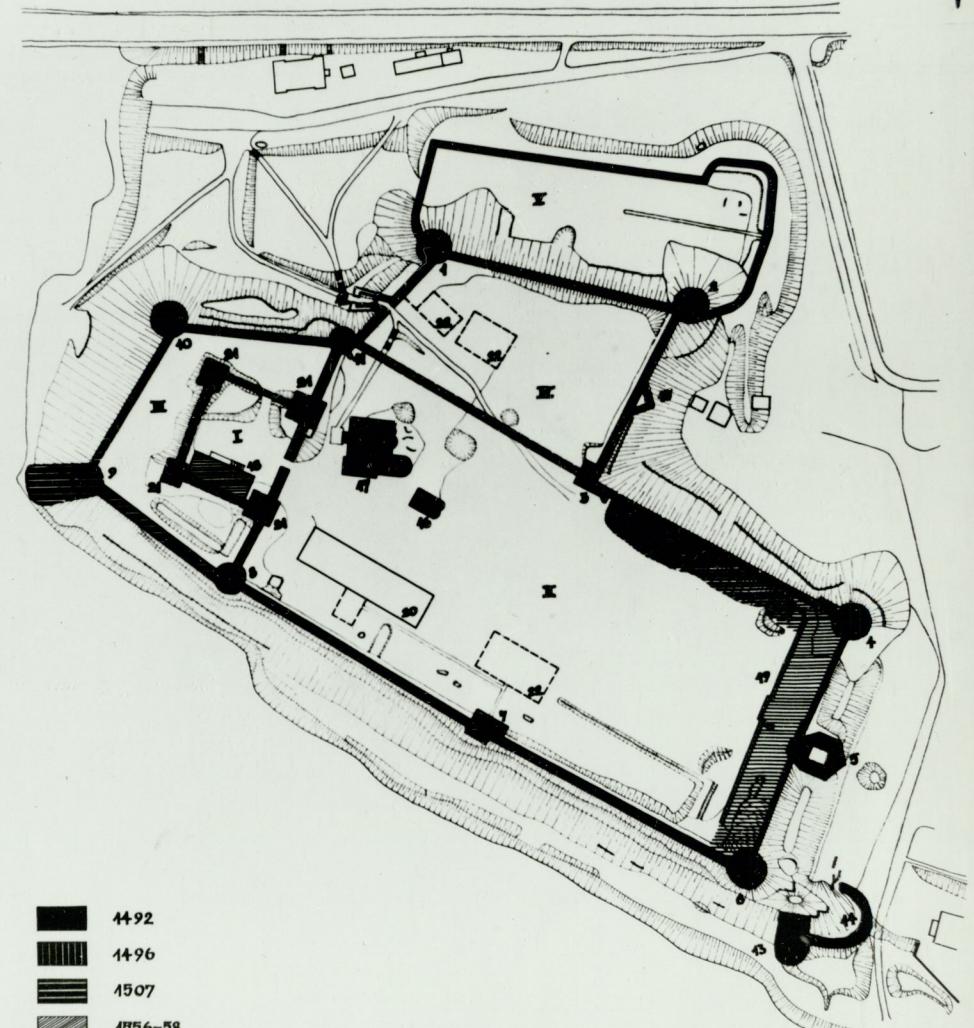
АРХИТЕКТОР: Х. ПОТТИ
ИСКУССТВОВЕД: Е. КАЛЬЮНДИ

IVANGORODI KINDLUS

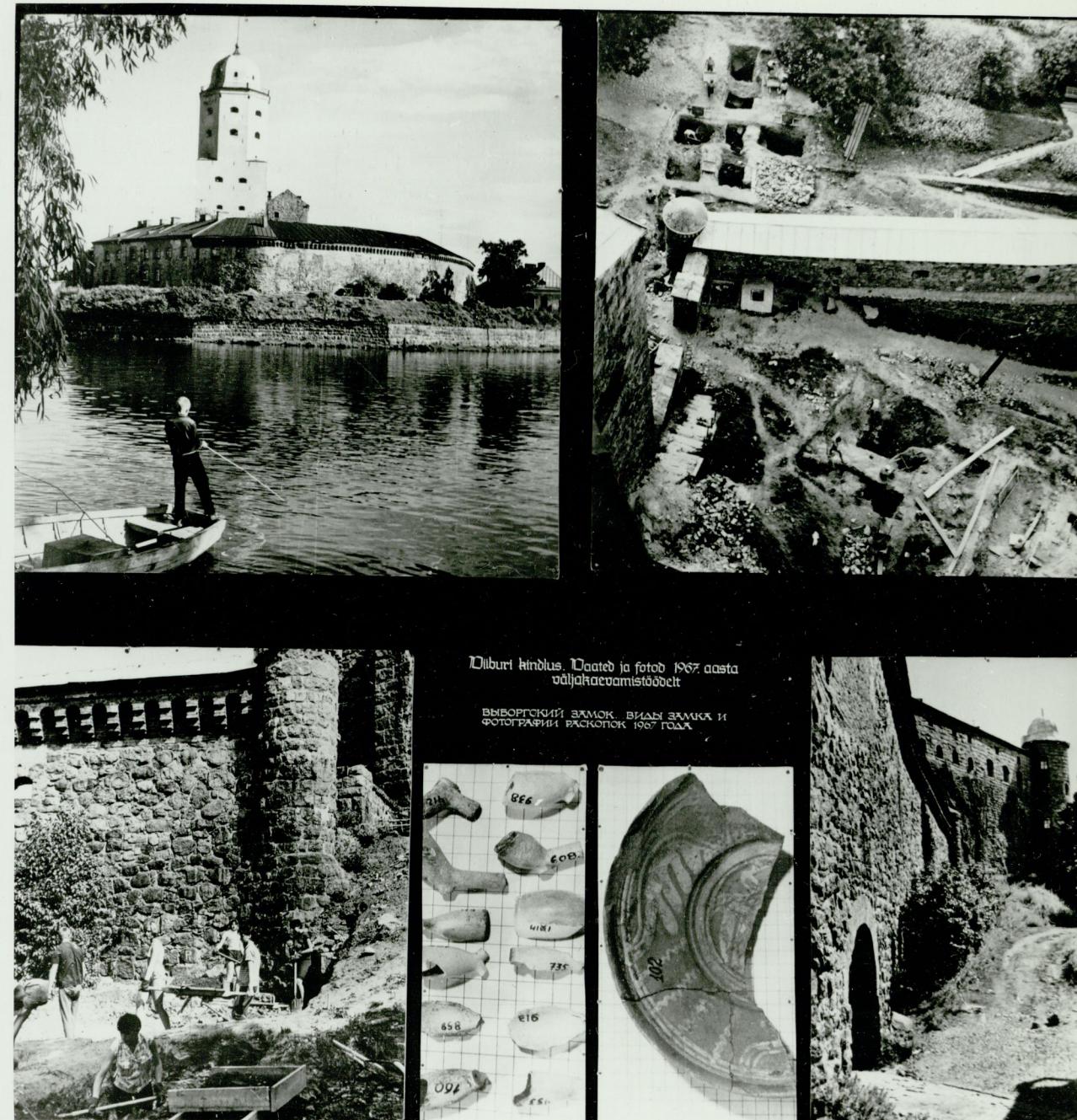
КРЕПОСТЬ ИВАНГОРОД

- I ESIMENE EHTIASSETAPP
ПЕРВЫЙ СТРОИТЕЛЬНЫЙ ЭТАП
- II SUUR BOOMARIINAS
БОЛЬШОЙ БОЯРСКИЙ ГОРОД
- III LOSS
ЗАМОК
- IV EELINNUS
ПЕРЕДНИЙ ГОРОД
- V BOOMARIIVALL
БОЯРСКИЙ ВАЛ
- VI NAMESTNIKA TORN
БАШНЯ НАМЕСТНИКА
- 7 PIKAKAELA TORN
ДЛИННОСТЫННАЯ БАШНЯ
- 8 JÄIREKELLA TORN
НАСАТНАЯ БАШНЯ
- 9 ÄLEMINE TORN
ВЕРХНЯЯ БАШНЯ
- 10 KAHENSAANIKAHE TORN
ВОСЬМИУГОЛЬНАЯ БАШНЯ
(VANA VÄRAV)
(СТАРЫЕ ВОРОТА)
- 11 UUS E. VEETORN
НОВАЯ БОЯРСКАЯ БАШНЯ
- 12 LAI TORN
ШИРОКАЯ БАШНЯ
- 13 PROVANDI TORN
ПРОВАНСКАЯ БАШНЯ
- 14 KAÈVUTORN
КОЛДЕНСКАЯ БАШНЯ
- 15 PÄÄSTIKONTORN
ПОРОХОВАЯ БАШНЯ
- 16 VÄRAVATORNA
ВОРОТНАЯ БАШНЯ
- 17 IVANGORODI PEAVÄRAV (1615)
ИВАНГОРОДСКИЕ ВОРОТА
- 18 SALAKÄEV
ТАЙНИК
- 19 PÄTAREI
БАТАРЕЯ
- 20 LÄNETT
ЛЮНЕТ
- 21 NIKOLAI KIRIK (1496)
НИКОЛЬСКАЯ ЦЕРКОВЬ
- 22 USPENSKI KIRIK (1558)
УСПЕНСКАЯ ЦЕРКОВЬ
- 23 PÜSSIROHNUHATT (1690/91)
ПОРХОВОЙ АМБАР
- 24 ARSENAL (1698)
АРСЕНАЛ
- 25 AIT (18. saj.)
АМБАР (18. в.)
- 26 MELINURKSED TORNID
ЧЕТЫРЕХУГОЛЬНЫЕ БАШНИ
- 27 TEENISTUSJOONEST VÄRMEED
РУИНЫ СЛУЖЕБНЫХ ЗДАНИЙ

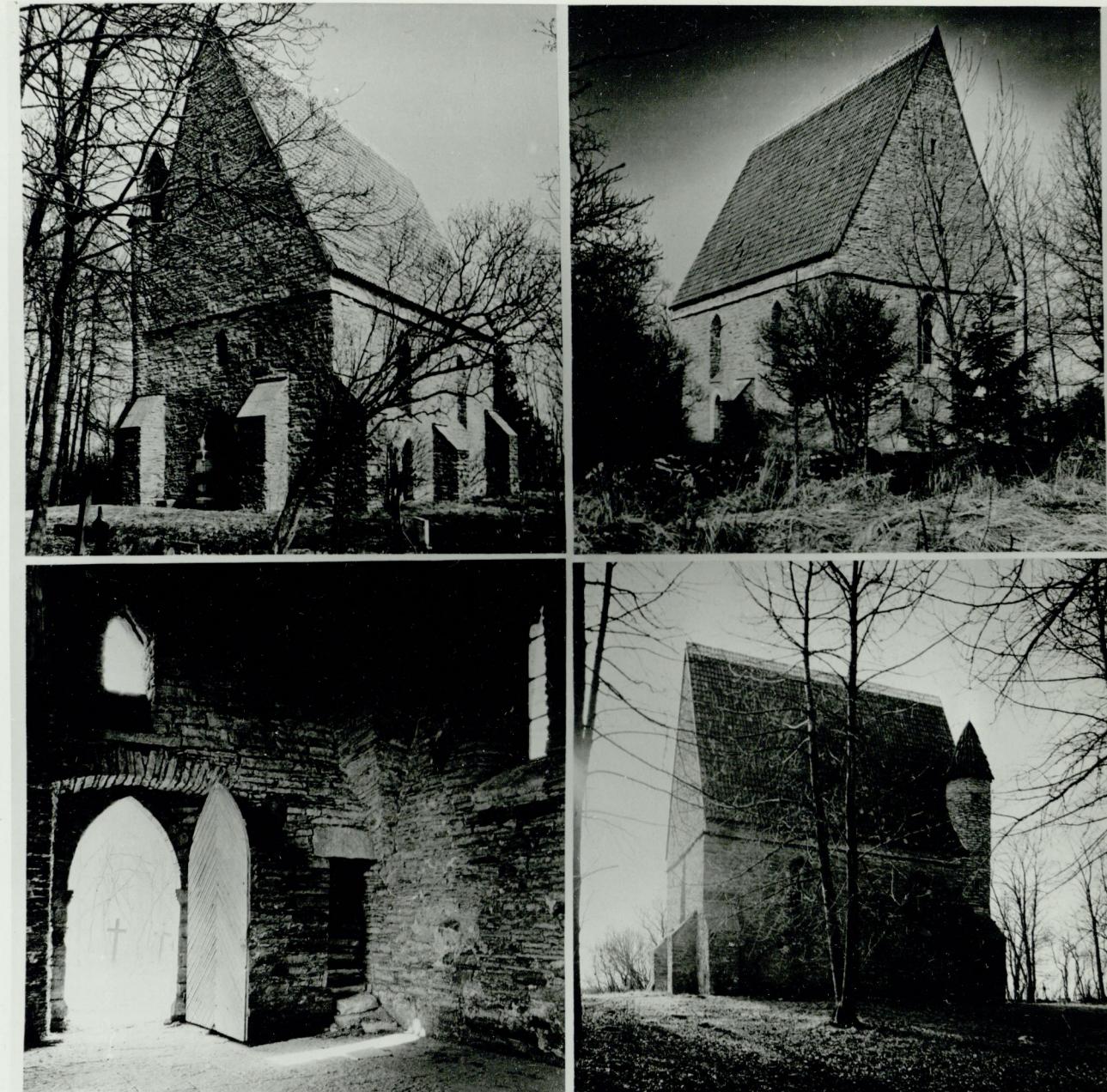

	1492
	1496
	1507
	1556-58
	16.-18. s.
	1680-90

VÄIKELINNADE JA ASULATE UURIMISEL - PROJEKTEERIMISEL ON RÖHK RIILIKE KAITSE- JA Ehitustegeluse REGULEERIMISTSOONIDEGA MÄÄRATUD OBJEKTIDEL JA ANSAMBLITEL. HAAPSALU, KINGISSEPA, LIHULA, PAIDE, PÄRNÜ, RAKVERE, TARTU, VILJANDI JA VÕRU DETAILPLANEERIMISPROJEKTIDE KOOSTAMISELE ON EELNENUD LINNAEHITUSLIKUD UURIMISTÖÖD. RESTAUREERITAVATEST ANSAMBLITEST MÄRGITAGU KURESSAARE LINNUST, REKONSTRUEERITAVATEST — NARVA LINNUST JA PÖLTSAMAA LOSSI. RESTAUREERITUD ÜKSIKOBJEKTIDEST ON KOHANDATUD KURESSAARE RAEKODA ADMINISTRATIIVHOONEKS, HAAPSALU RAEKODA MUUSEUMIKS, TARTU RAEKODA ADMINISTRATIIVHOONEKS, NARVA RAEKODA PIONEERIDE PÄLEEKSKS, KIIU TORN KOHVIKUKS, HAAPSALU LINNUSE KIRIK KONSERTSAALIKS. KOHVIKUTEKS JA RESTORANIDEKS ON RESTAUREERITUD- REKONSTRUEERITUD AUDRU, VIITNA, KOERU KÖRTSID JA KINGISSEFA TUULIK. KONSERVEERITUD ON PADISE KLOOSTER, SAHA KABEL, MUHU JA PÖIDE KIRIK, OTEFÄÄ LINNUS, TARTUS JAANI- JA TOOMKIRIK JT.

ПРИ ИССЛЕДОВАНИИ И ПРОЕКТИРОВАНИИ МАЛЫХ ГОРОДОВ ГЛАВНОЕ ВНИМАНИЕ УДЕЛЯЕТСЯ ОБЪЕКТАМ И АНСАМБЛЯМ В РЕГУЛИРОВОЧНЫХ ЗОНАХ ВЗЯТЫХ ПОД ГОСУДАРСТВЕННУЮ ОХРАНУ. СОСТАВЛЕНЫ КОМПЛЕКСНЫЕ ПРОЕКТЫ ХААПСАЛУ, КИНГИСЕПА, ЛИХУЛА, ПАЙДЕ, ПÄРНÜ, РАКВЕРЕ, ТАРТУ, ВИЛЬЯНДИ И ВЫРУ. ПРЕДШЕСТВОВАЛИ ГРАДОСТРОИТЕЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ РАБОТЫ. ИЗ РЕСТАВРИРУЕМЫХ АНСАМБЛЕЙ СЛЕДУЕТ ОТМЕТИТЬ ЗАМОК КУРЕССААРЭ, ИЗ РЕКОНСТРУИРУЕМЫХ — ЗАМОК В НАРВЕ И ДВОРЦЕ В ПЫЛТСАМАА. ИЗ ОТРЕСТАВРИРОВАННЫХ ОДОЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ КУРЕССААФСКАЯ РАТУША ПРИСПОСОБЛЕНА ПОД АДМИНИСТРАТИВНОЕ ЗДАНИЕ, РАТУША В ХААПСАЛУ ПОД МУЗЕЙ, РАТУША В ТАРТУ — ПОД АДМИНИСТРАТИВНОЕ ЗДАНИЕ, РАТУША В НАРВЕ — ПОД ДВОРЦЫ ПЛЮНЕРОВ, БАШНЯ В КИЙЮ — ПОД КАФЕ, ЦЕРКОВЬ ЗАМКА В ХААПСАЛУ — ПОД КОНЦЕРТНЫЙ ЗАЛ. В КАЧЕСТВЕ КАФЕ И РЕСТОРАНОВ ИСПОЛЬЗУЮТСЯ РЕСТАВРИРОВАННЫЕ И РЕКОНСТРУИРОВАННЫЕ КОРЧМЫ В АУДРУ, В КАЧЕСТВЕ КАФЕ И РЕСТОРАНОВ ИСПОЛЬЗУЮТСЯ РЕСТАВРИРОВАННЫЕ И РЕКОНСТРУИРОВАННЫЕ ЦЕРКВИ В ПАДИСЕ, КАПЕЛЛОЫ И ВИЙТНА И ВЕТРЯНАЯ МЕЛЬНИЦА В КИНГИСЕПА. КОНСЕРВАЦИЯ ПРОВОДИЛАСЬ В МОНАСТЫРЕ ПАДИСЕ, КАПЕЛЛОЛЕ САХА, ЦЕРКВЯХ МУХУ И ПАЙДЕ, ЗАМКЕ ОТЕПЯЯ И В ТАРТУСКИХ ДОМСКОЙ И ЯНОВСКОЙ ЦЕРКВЯХ.

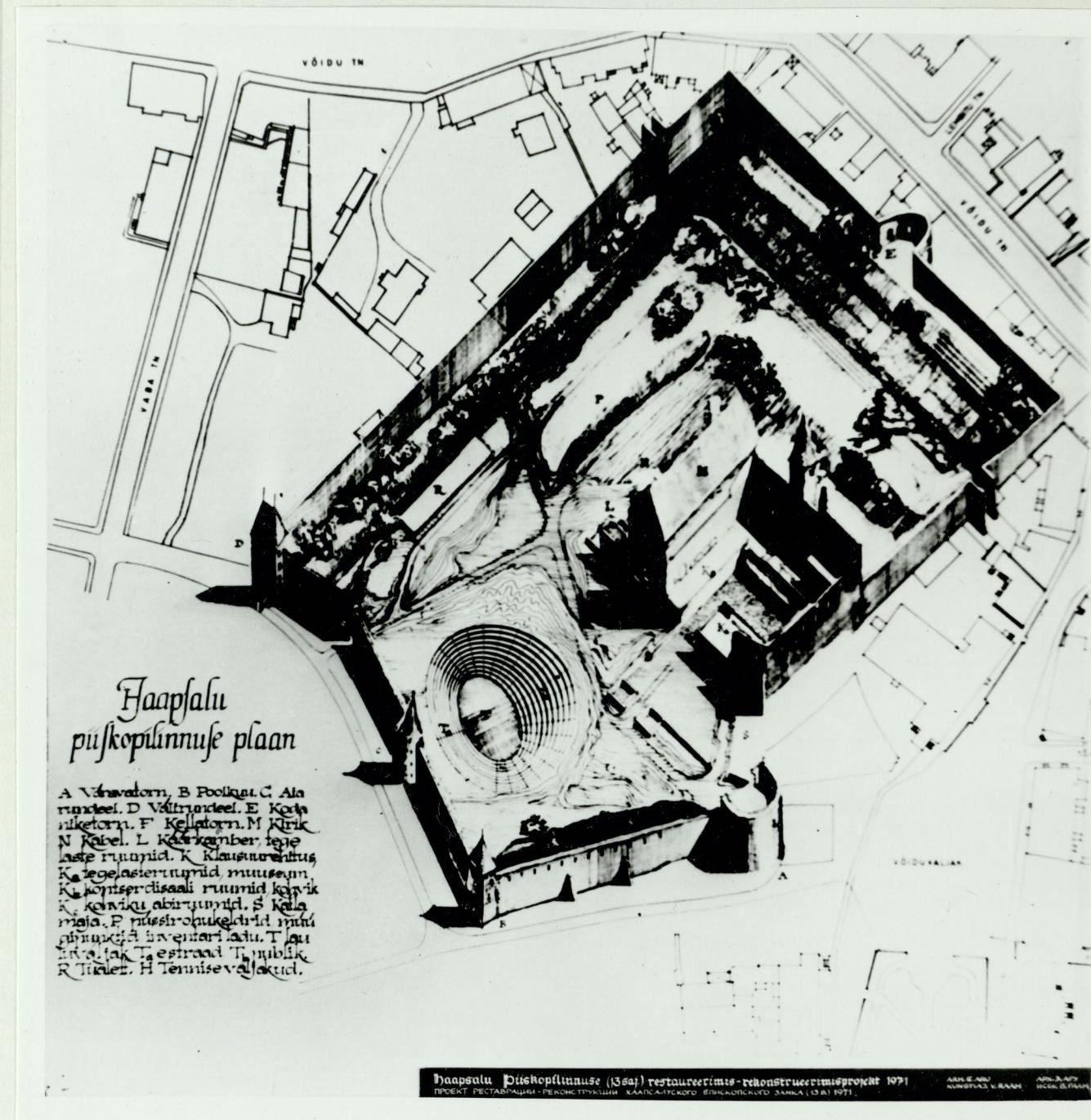

Saha kabel (15 saj) Konserveeritud-restaureeritud 1962-1969
ЧАСОВНАЯ (КАПЕЛЛА) САНА (15 век) КОНСЕРВ.-РЕСТАВ. 6 1962-1969
Architektid R. Aluve ja A. Kultur
Ajalooolane D. Raan

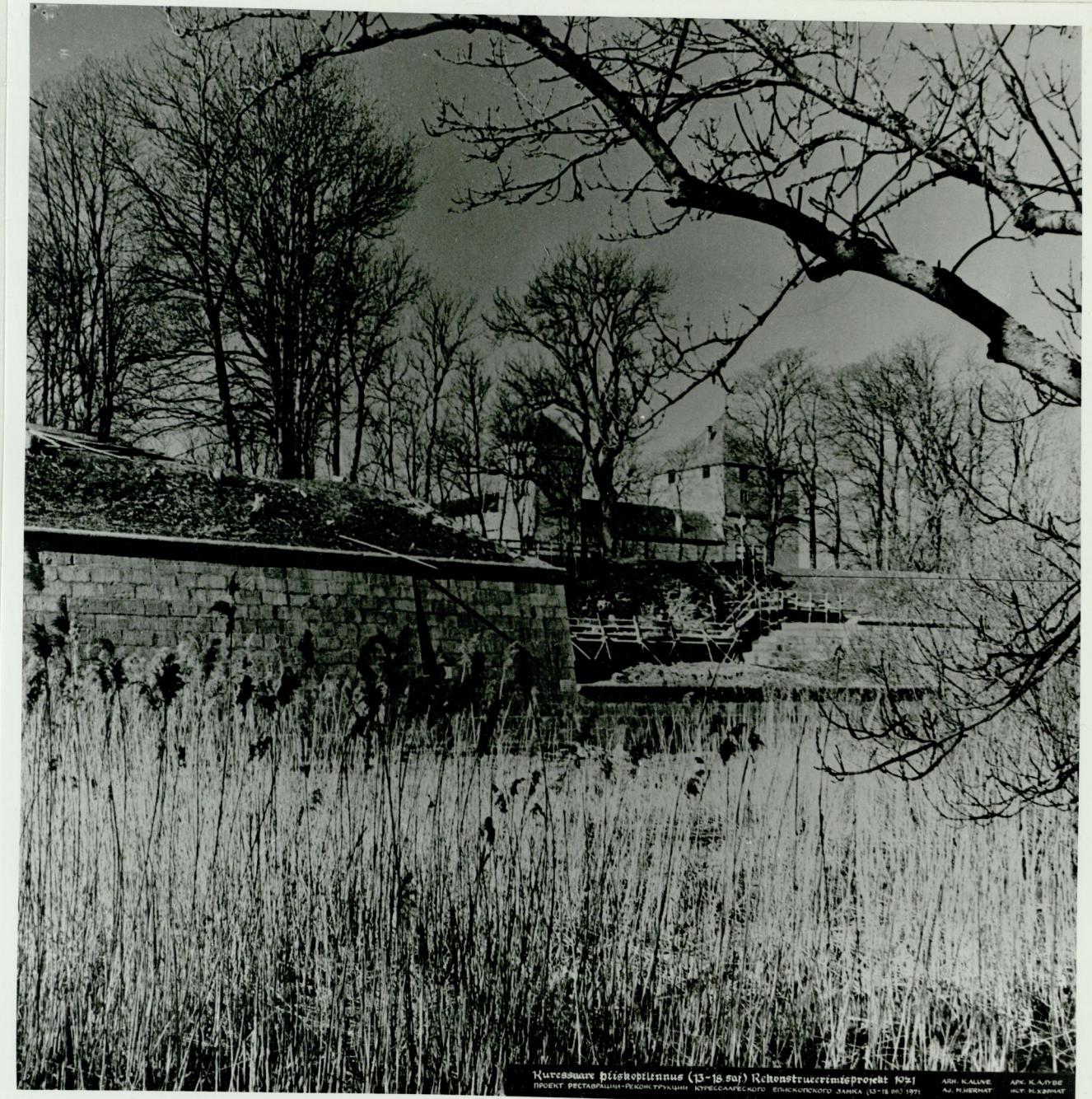

foto
puudub

Kuressaare piiskopilinnus (13.-18 saj) Rekonstruerimisprojekt 10x1

PROJEKT REETOBAALIIN-REKONSTRUIERUNGS-
KÜRESSAARE VÄLISVÄLJAKU
KÜRESSAARE PIISKOPILINNUS (13.-18 SAJ)

1971

ARH. KALVE

AU. MÄHEMAT

AK. K. LIPPE

HUT. H. KÄRNER

30

PADISE KLOOSTER (XIV-XVI SAJ.). ROMANTILINE VAREMETE KOMPLEKS ON ALATES 1955. AASTAST SUURTE VALJAKAEVAMIS- JA KONSERVEERIMISTÖÖDE OBJEKTIK.

ARHITEKT R. ZOBEL, KUNSTITEADLANE V. RAAM
PALJUDEST EESTIS LEIDUVATEST KLASSITSISTLIKUS STIILIS MÖIGAMAJADEST ON RESTAUREERIMISEL SAKU (XIX SAJ. I POOL) JA SAUE (XVII SAJ. II POOL).

ARHITEKT T. BÖCKLER, KUNSTITEADLANE H. ÜPRUS
TARTU ÜLIKOOLI KLASSITSISTLIKUS STIILIS PEAHOOONE EHTATI 1803-1809 AASTAL ARH. KRAUSE PROJEKTI JÄRGI.
1905. AASTAL KANNATAS HOONE KAHJUTULES, KUS HÄVIS TÄIELIKULT KA AULA. TAASTAMISTÖÖD LÖPPESID 1966. A.
AULA RESTAUREERITI ALGSEL KUTJUL JA AVATI 1967. A.

ARHITEKT K. ALUVE

KUNSTITEADLASED H. ÜPRUS, H. SIREL
KUNSTNIK E. TAMM, SKULPTOR K. TAMM
SISEARHITEKT L. PÄRTELPOEG

KOERU KÖRTS (XIX SAJ. I POOL) ON KLASSITSISTLIKU EHTUSKUNSTI OMAPÄRASEKS ESINDAJAKS. AASTAIL 1960-1965 KÖRTSI FASSAAD RESTAUREERITI JA INTERJOÖRI KOHANDATI TÄNAPÄEVA SÖÖKLA NÖUETELE.

ARHITEKT K. ALUVE
KUNSTITEADLANE H. ÜPRUS

МОНАСТЫРЬ В ПАДИСЕ (XIV-XVI вв.). РОМАНТИЧНЫЙ комплекс руин являлся в 1955-1962 гг. объектом обширных раскопок и консервационных работ.

АРХИТЕКТОР Р. ЦОБЕЛЬ
ИСКУСТВОВЕД В. РАМ

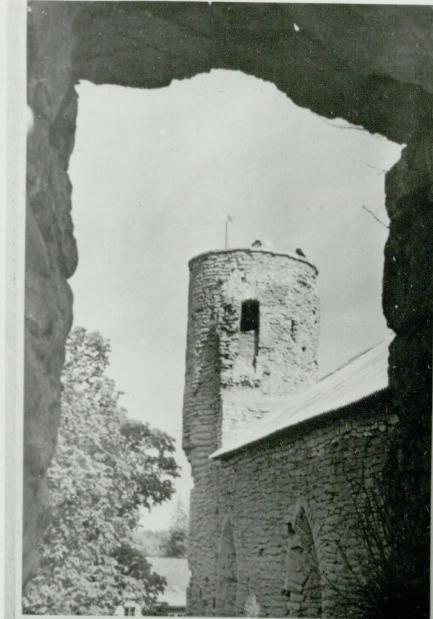
ИЗ МНОГИХ ЭСТОНСКИХ КЛАССИЦИСТИЧЕСКИХ МЫЗ СЕЙЧАС РЕСТАВРИРУЮТСЯ УСАДЬБЫ В САКУ (I ПОЛОВ. XIX в.) И В САУЭ (II ПОЛОВ. XVIII в.).

АРХИТЕКТОР Т. БЕКЛЕР
ИСКУСТВОВЕД Х. ЮПРУС

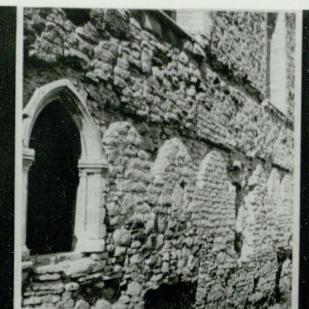
КЛАССИЦИСТИЧЕСКОЕ ГЛАВНОЕ ЗДАНИЕ ТАРТУСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ПОСТРОЕНО ПО ПРОЕКТУ АРХ. И.Б. КРАУЗЕ В 1803-1809 ГГ. В 1905 Г. ЗДАНИЕ ПОСТРАДАЛО ОТ ПОЖАРА, СОВЕРШЕННО ВЫБЫЛ УНИЧТОЖЕН АКТОВЫЙ ЗАЛ. ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЕ РАБОТЫ ЗДАНИЯ БЫЛИ ЗАКОНЧЕНЫ В 1966 Г. АКТОВЫЙ ЗАЛ БЫЛ РЕСТАВРИРОВАН В ПРЕЖНЕМ ВИДЕ И ОТКРЫТ ВНОВЬ В МАЕ 1967 ГОДА.

АРХИТЕКТОР К. АЛУВЕ, ИСКУСТВОВЕДЫ Х. ЮПРУС И Х. СИРЕЛЬ,
ХУДОЖНИК Э. ТАММ, СКУЛЬПТОР К. ТАММ, АРХИТЕКТОР Л. ПÄРТЕЛЬПО
КОРЧМА КОЭРУ (I ПОЛОВИНА XIX В.) ЯВЛЯЕТСЯ СЮЖЕТНЫМ ОБРАЗЦОМ СТРОИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА КЛАССИЦИЗМА. В 1960-1965 ГГ. ФАСАД БЫЛ РЕСТАВРИРОВАН И ИНТЕРЬЕР ПРИСПОСОБЛЕН К НУЖДАМ СОВРЕМЕННОЙ СТОЛОВОЙ.

АРХИТЕКТОР К. АЛУВЕ
ИСКУСТВОВЕД Х. ЮПРУС

Kirderann koos kirikuseinaga /XV saj. I pool/
СЕВЕРОВОСТОЧНАЯ БАШНЯ И СТЕНА ЦЕРКВИ /ПОЛОВИНА XV в./

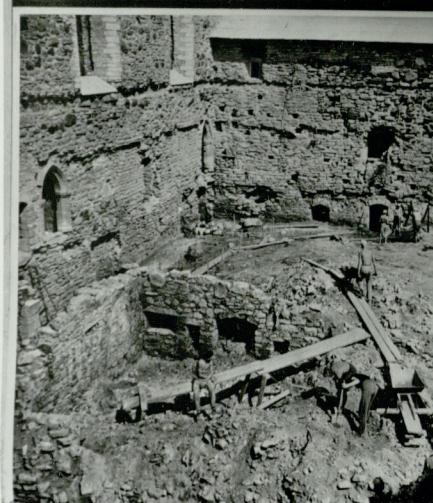
Dadise kloostri lõunaosa
lälik /XV saj. I pool/
ЧАСТОК ЮЖНОЙ СТЕНЫ ЦЕРКВИ МОНАСТЫРЯ /ПОЛОВИНА XV в./

Kloostri sisearhitektuur /XV saj. I pool/
БИОТЫННН ВНУТРЕННИЙ АРХИТЕКТУРНЫЙ ДЕТАЛЬ /ПОЛОВИНА XV в./

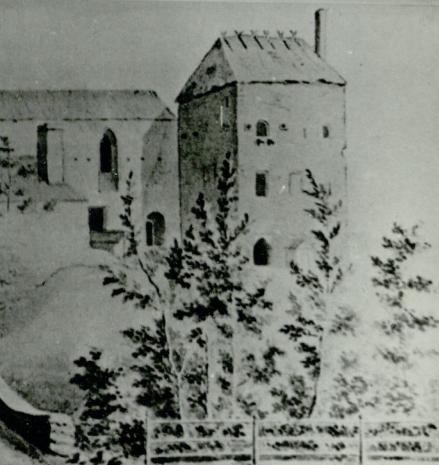
Esehooa aas ja suurtüki laokreisadega /XV saj. II pool/
ПЕРВАЯ ПЛОЩАДЬ С КОЛОДЦЕМ И ГНЕВАЛЫМ ОРУДИЕМ /ПОЛОВИНА XV в./

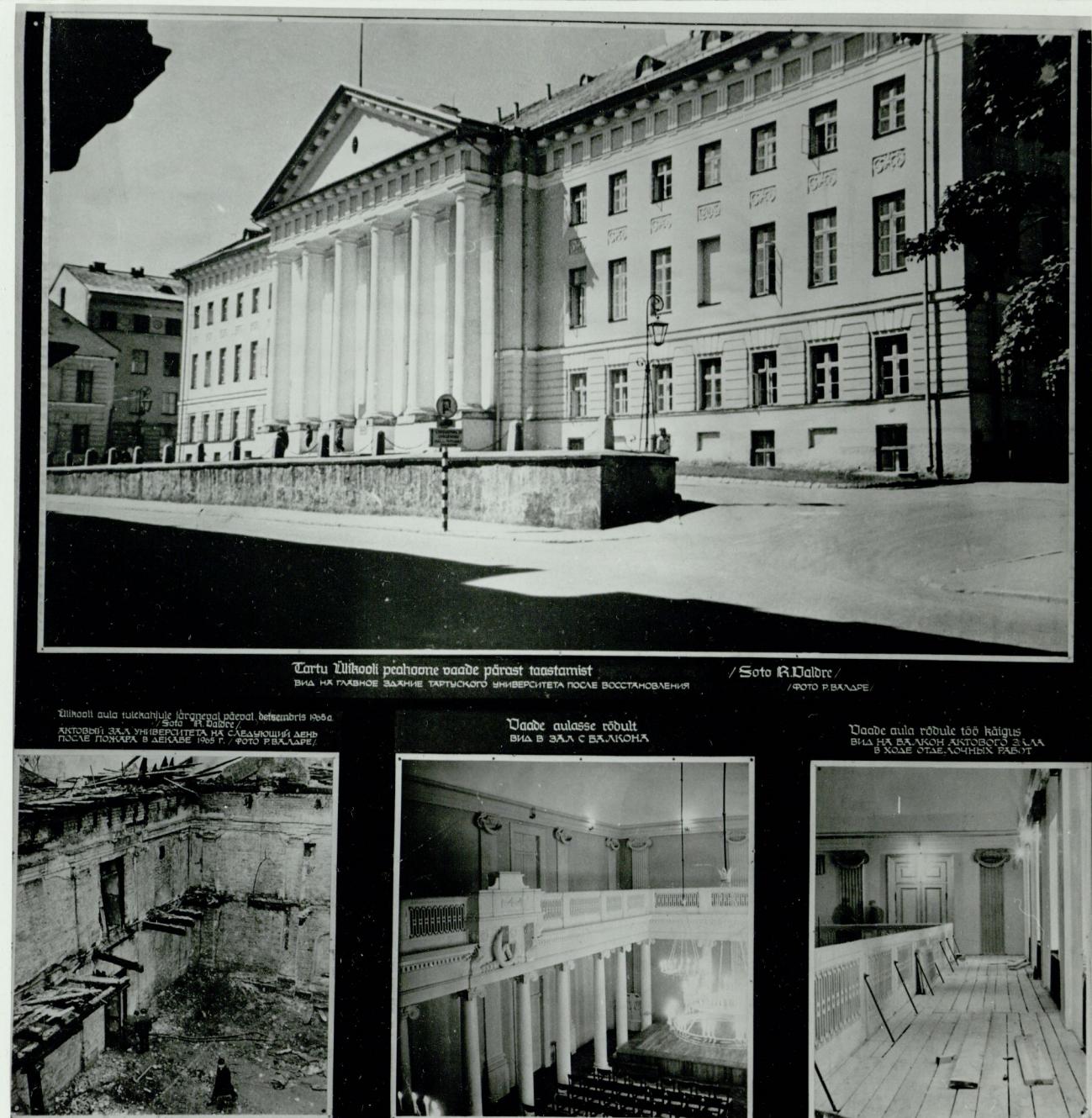
Dadise klooster sisearhitektuur
räskotiki na vnitrennem dvore /
РАСКОПКИ НА ВНУТРЕННЕМ ДВОРЬЕ /

Dadise klooster XIV saj. joonisel
МОНАСТЫРЬ ПЛАНИРУЕМЫЙ НА РИСУНКЕ XIV ВЕКА

39

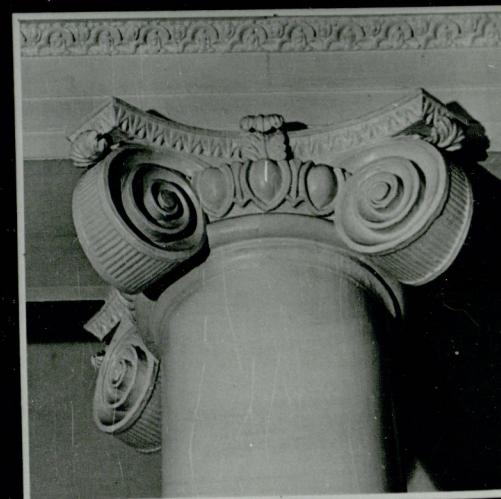
Daude välisse pärast restaureerimist 1967.г.
АКТОВЫЙ ЗАЛ ПОСЛЕ РЕСТАВРАЦИИ В 1967 Г.

Aula rödu Tsentraalosa üümistustööd
ЦЕНТРАЛЬНАЯ ЧАСТЬ ЗАДНЯЯ АКТОВОГО ЗАЛА

Sammaste viimistlus pärast montaaži / Foto R. Valbre/
отделка колоннами после монтажа / ФОТО Р. ВАЛЬБРЕ/

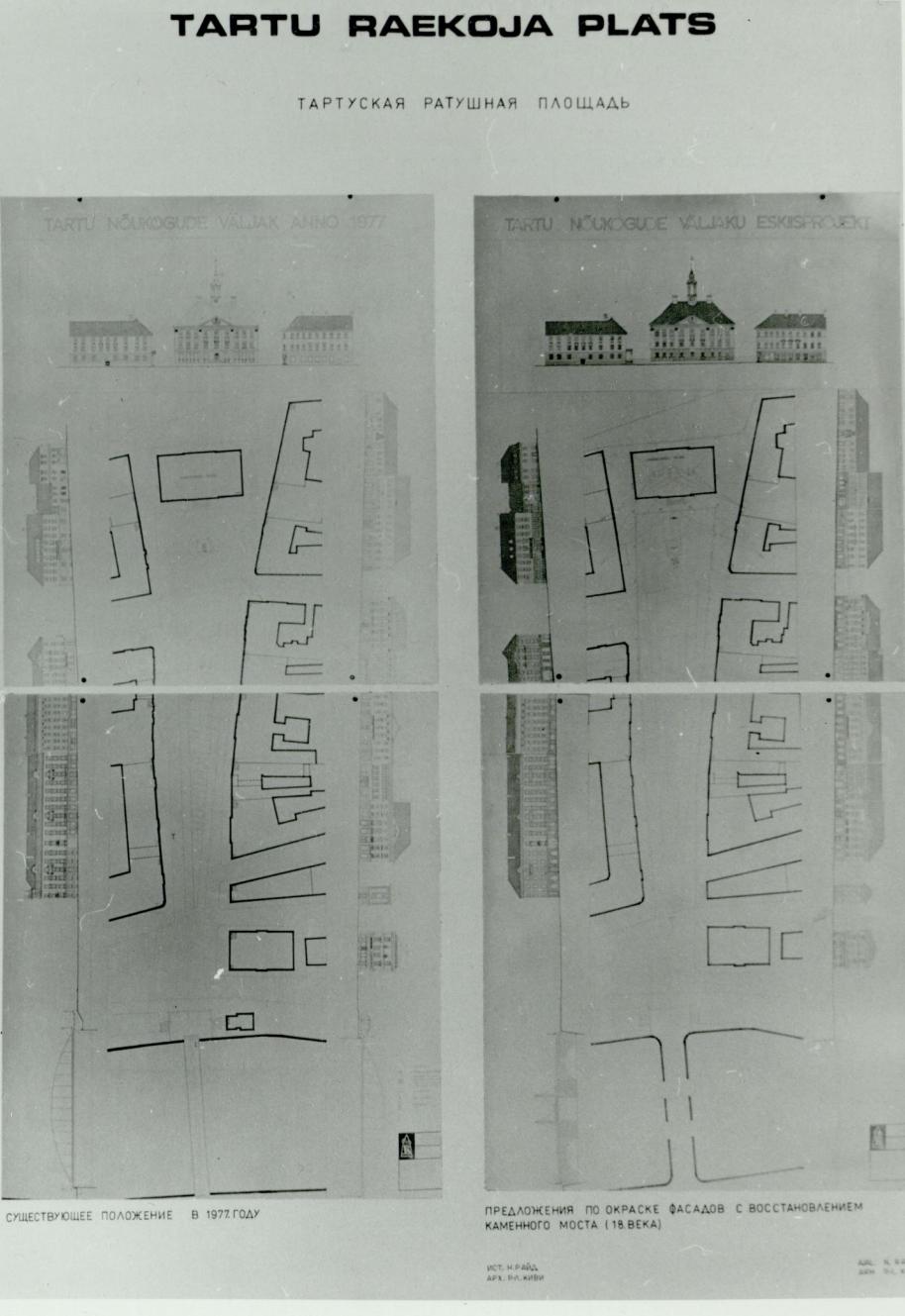

Aula rödu samba restaureeritud kapiteel
КАПИТЕЛЬ КОЛОНИИ ЗАДНЯЯ АКТОВОГО ЗАЛА ФОТО Р. ВАЛЬБРЕ

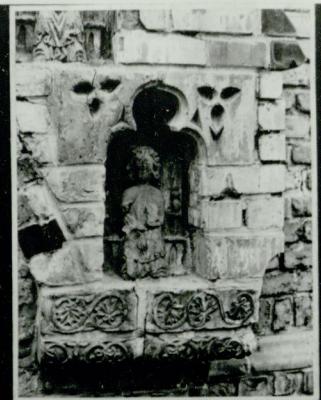
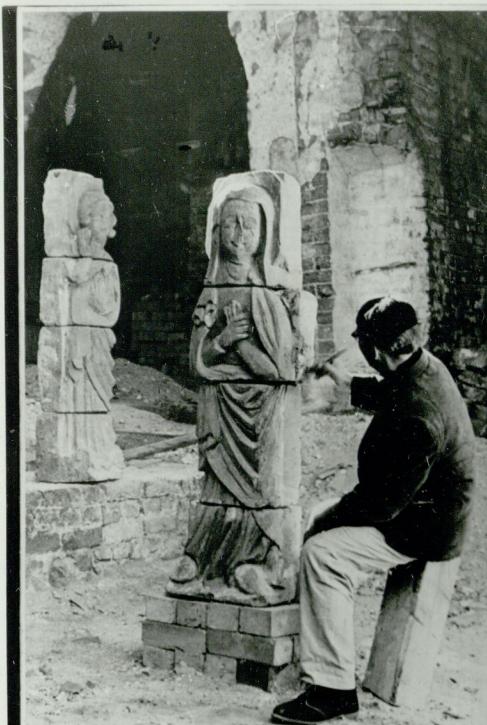
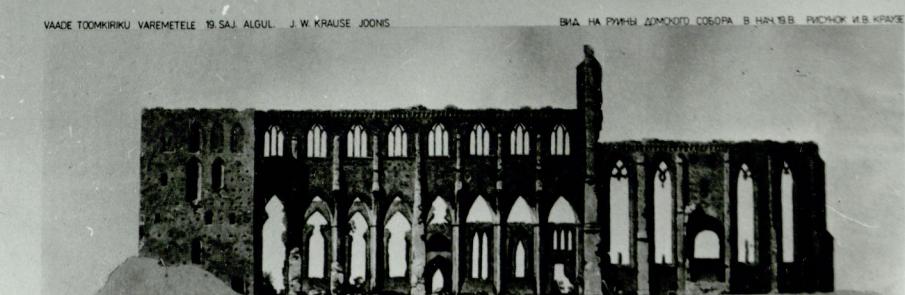
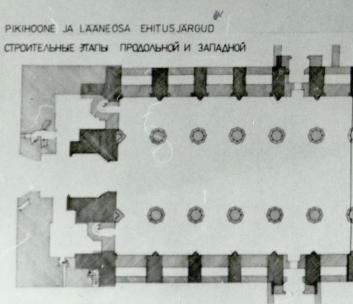
Tartu Ülikooli aula (1803-1809) Restaureerimine 1966-1967

АКТОВЫЙ ЗАЛ ТАРТУСКОГО УНИВЕРСИТЕТА 1966-1967

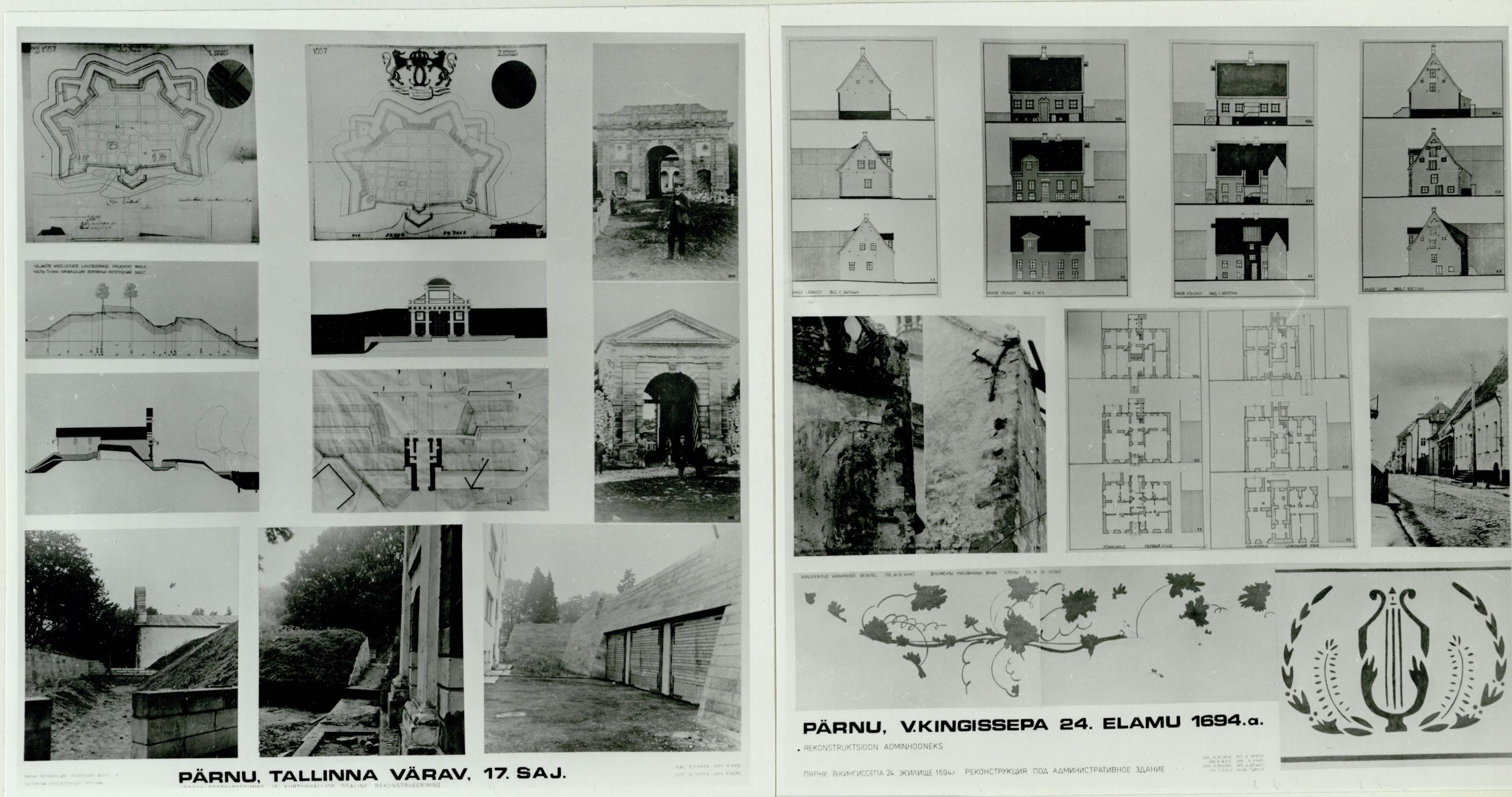

42

TARTU TOOMKIRIK, 13. SAJ. II POOL

13

bk

PAKNU VÖDÜ TN 6 MUURIKU MÄDA 16 JAD.
PIRPO BEVILAY 24 ASK KUNSTIAAL 1988
ARM AL UETT
KUNSTIAAL 1988

45

EDUKA PROJEKTEERIMISE JA RESTAUREERIMISE OLULISEKS EELDUSEKS ON ÜKSIKASJALIK TEADUSLIK UURIMINE. MEIE LINNA-, KÜLA- JA TEISTE ARHITEKTUURI-ANSAMBLITE NING ÜKSIKEHITUSMÄLESTISTE ARHITEKTUURI AJALOO KOHTA TEHAKSE TEOREETILISI ÜLDUURLMISI TEADUSLIKULT PÖHJENDATUD ÜLDALUSTE VÄLJATOOTAMISE HUVIDES SELLEKS, ET NEID SÄILITADA JA KAASAJAL OTSTARBEKALT KASUTADA. UURIMISTOODE ÜHEKS TÄHTSAKS ÜLESANDEKS ON ÜLD- JA ERIUURIMISTE PROPAGEERIMINE PUBLIKATSIOONIDENA NII LAIEMALE AVALIKKUSELE TEADMISEKS KUI KA TÖÖALASEKS KASUTAMISEKS. ÜLDUURLMISTEST MÄRGITAGU SISSEJUHATAVAID ARUANDEID TEEMADEL: "ESTI KESKAEGSED EHITUSMEISTRID", "SAARE-LÄÄNE KIRIKUD KESKAJAL", "ESTI VÄIKELINNUSED", "NARVA AJALOOLISED KINDLUSTUSED". JÄTKUB EESTI EHITUSMÄLESTISTE DENDROKRONOLOGILINE UURIMINE. KOOSTAMISEL ON BROŠÜÜR "EHITUSMÄLESTISED MAAL."

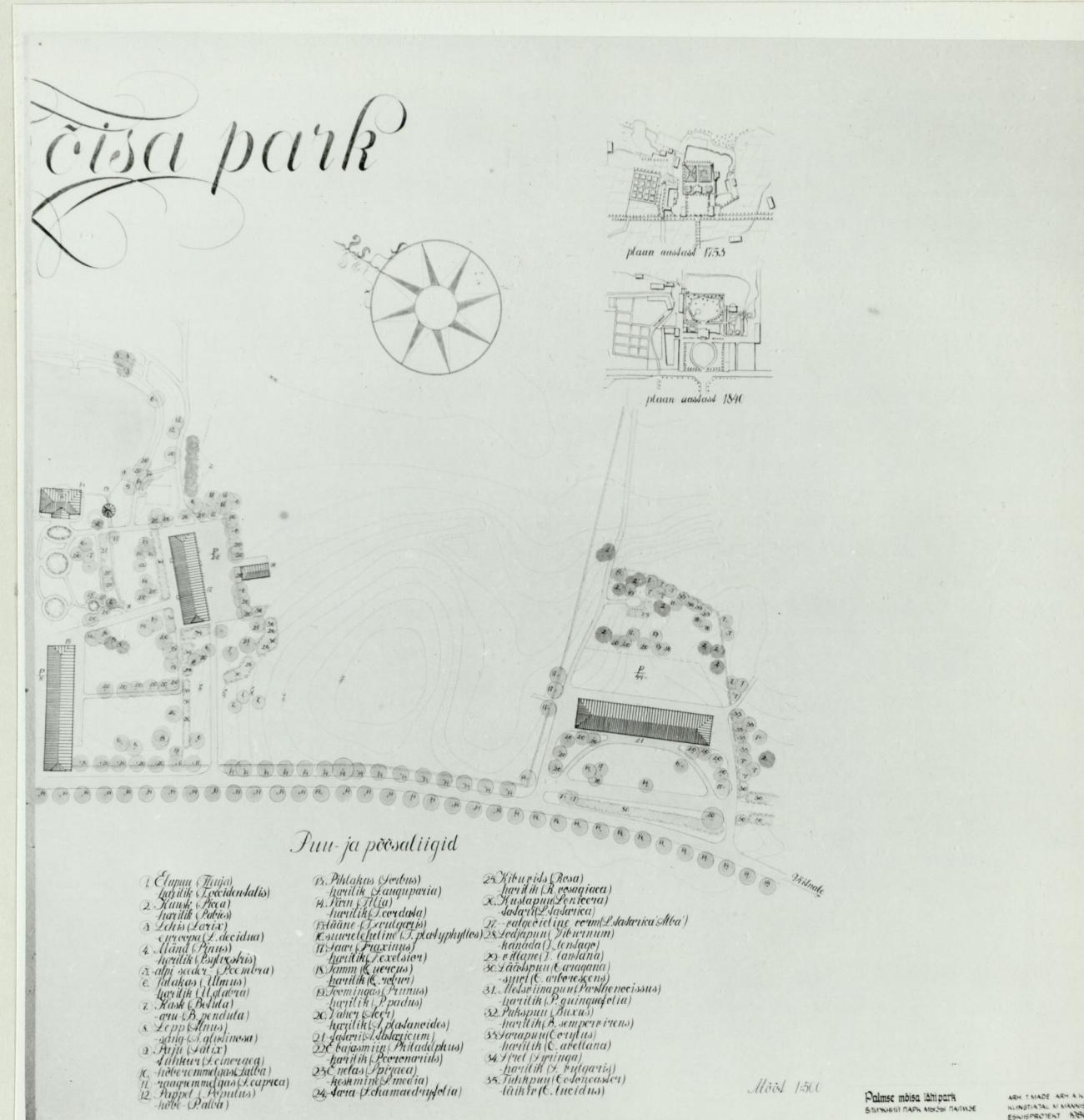
СУЩЕСТВЕННОЙ ПРЕДПОСЫЛКОЙ ДЛЯ УСПЕШНОГО ПРОЕКТИРОВАНИЯ И РЕСТАВРАЦИИ является детальное научное исследование в интересах разработки научно-обоснованных основ реставрации наших городских, сельских и прочих архитектурных ансамблей и отдельных объектов проводятся теоретические исследования с целью сохранения и целесообразного использования памятников в наши дни. Одной из важных задач исследовательских работ является пропаганда общих и отдельных исследований в виде публикаций как для широкой общественности, так и для специалистов. Из общих исследований следует отметить вводные отчеты на темы: "Эстонские средневековые мастера-строители", "Сааре-ляянеские церкви в средние века", "Малые замки Эстонии", "Исторические укрепления народы". Продолжается дендрохронологическое исследование памятников архитектуры. Составляется брошюра "Памятники сельской архитектуры".

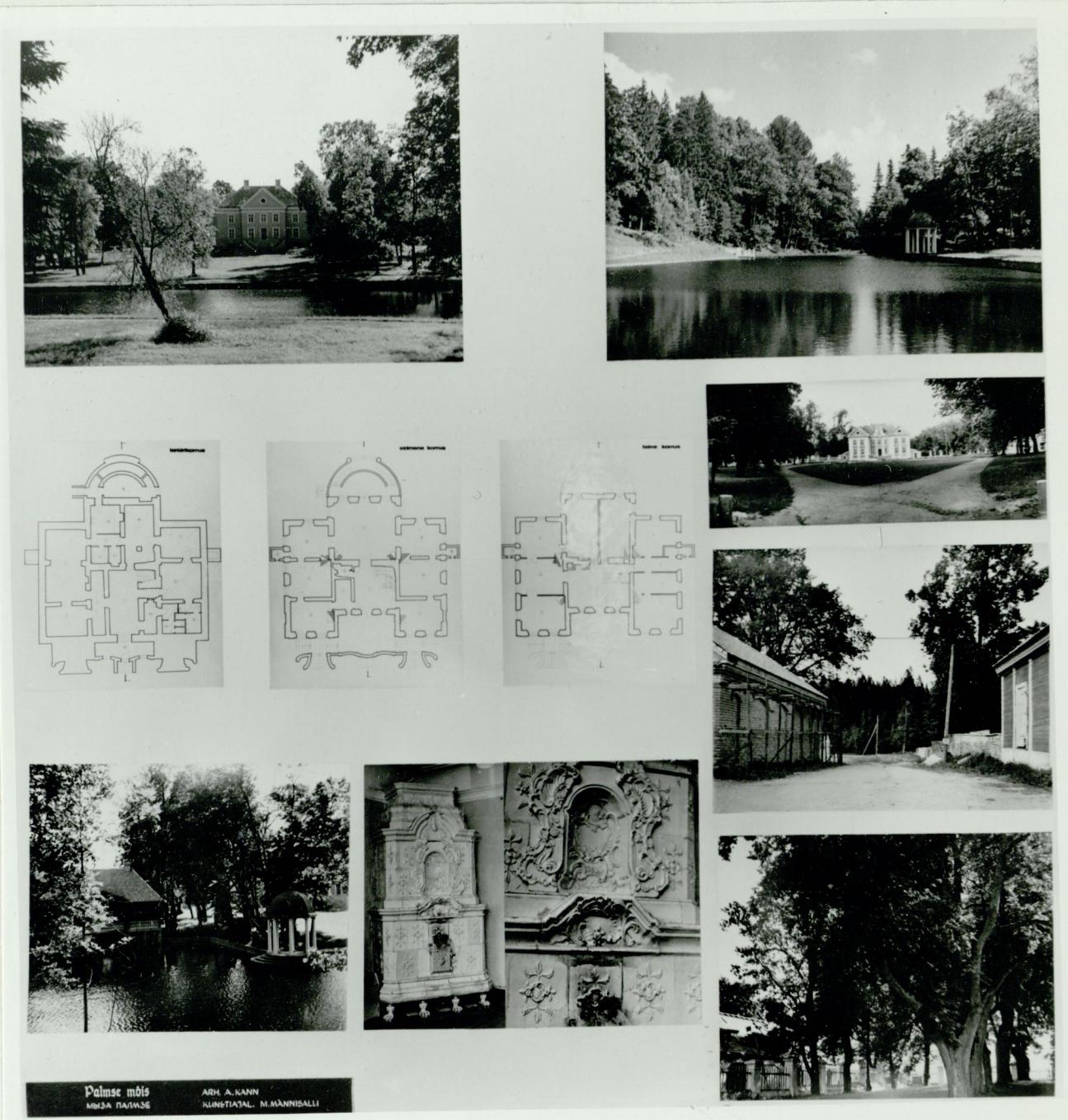
KULTUURIMÄLESTISTE RPI III OSAKONNA TÖÖ HÖLMAB EHITUSMÄLESTISI MAAL (MÖISAD, KÜLAD, TALUD, KÖRTSID, POSTIJAAMAD, VESKID JNE). PÖHILISELT TEGELETAKSE EHITUSKOMPLEKSIDA JA ÜKSIKEHITISTE SÄILITAMISE JA RESTAUREERIMISEGA KOHAPEAL NENDE ALGSES ASUKOHAS. OBJEKTIDE RESTAUREERIMISÜLESANDEID LAHENDATAKSE KOMPLEKSELT KASUTADES TÄNAPÄEVAST METOODIKAT. ANSAMBLILISUUSE PRINTSIIFI SILMAS PIDADES ON OSAKONNA JUURDE MOODSTATUD KA PARGIARHITEKTIDE GRUPP. SUUREMAHULISED UURIMISTÖÖD TOIMUVAD EESTI NSV MÖISAARHITEKTUURI INVENTARISEERIMISE RAAMES. EHITUSMÄLESTISTE SÄILITAMISEL JA RESTAUREERIMISEL LÄHTUTAKSE TÄNAPÄEVA NÖUETEST. NII NÄITEKS KOHANDATAKSE PALMSE MÖISA HOONETEKOMPLEKS LAHEMAA RAHVUSPARGI TEADUSLIKU TÖÖ KESKUSES, MATSALU MÖISAHOONED MATSALU RIJKLIKU LOODUSKAITSEALA KESKUSEKS, ADAVERE TUULIKUS HAKKAB TÖÖTAMA KOHVIK, KOGUVA KÜLA TALUHOONED RESTAUREERITAKSE TURISMIOBJEKTINA.

III ОТДЕЛ ГПИ ПАМЯТНИКОВ КУЛЬТУРЫ занимается памятниками строительства вне городов (имения, села, хутора, корчмы, почтовые станции, мельницы и тд.). В основном работа ведется по сохранию и реставрации строительных комплексов и отдельных строений на месте их первоначального местонахождения. Задачи реставрации объектов решаются комплексно с использованием современной методики. Исходя из принципа восстановления ансамблей, в отделе создана группа парковых архитекторов. Большой объем изыскательских работ проходит в рамках инвентаризации имении эстонской ССР. При сохранении и реставрации памятников строительства исходной точкой являются современные потребности. Так например комплекс зданий имения Пальмсе приспособливается для научного центра национального парка Лахемаа здания имения Матсалу для Центра государственного заповедника Матсалу. В ветрянной мельнице Адавере будет работать кафе. Здания хуторов села Когува реставрируются как объекты туризма.

A6

*foto
puudeb.*

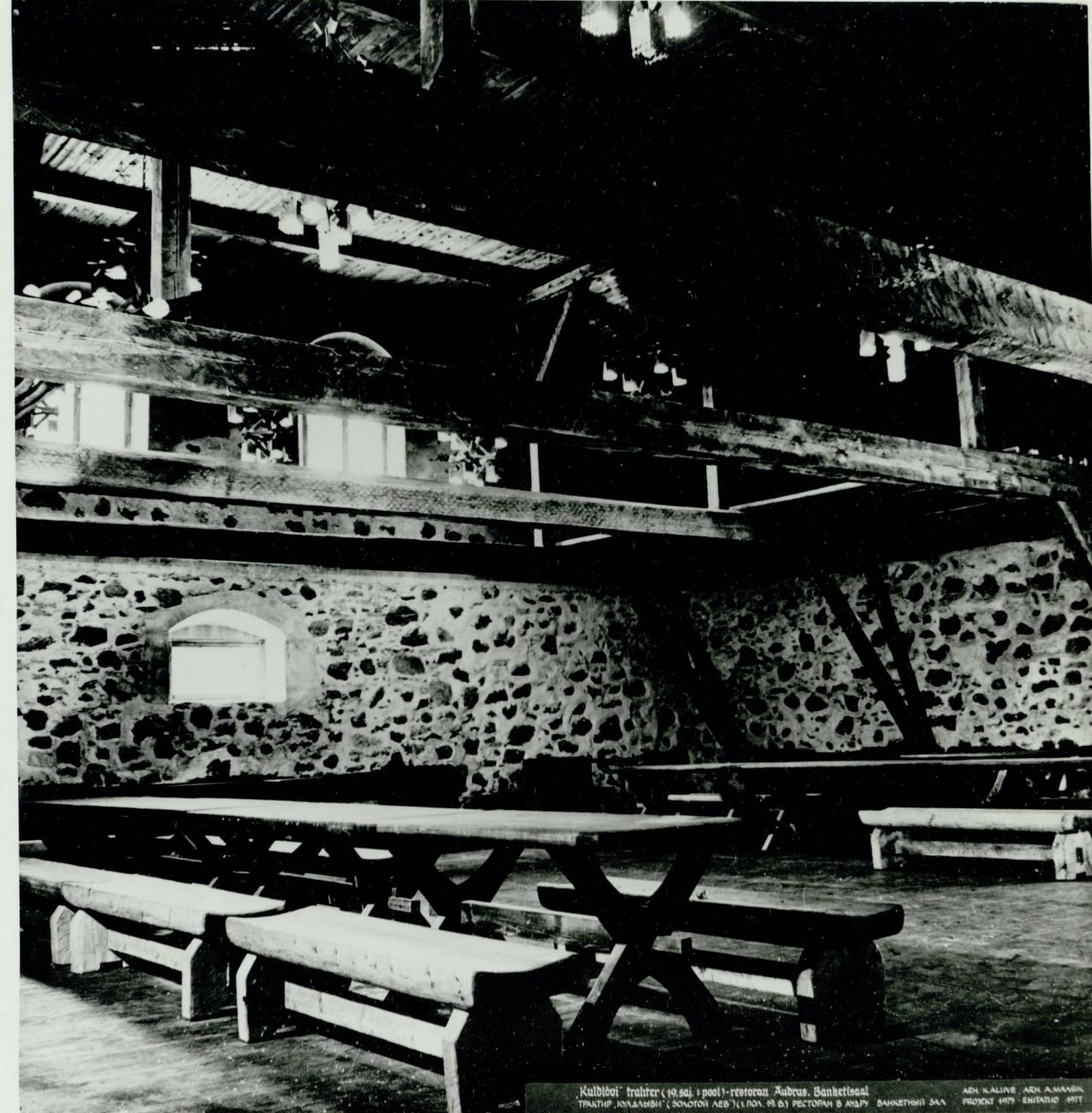

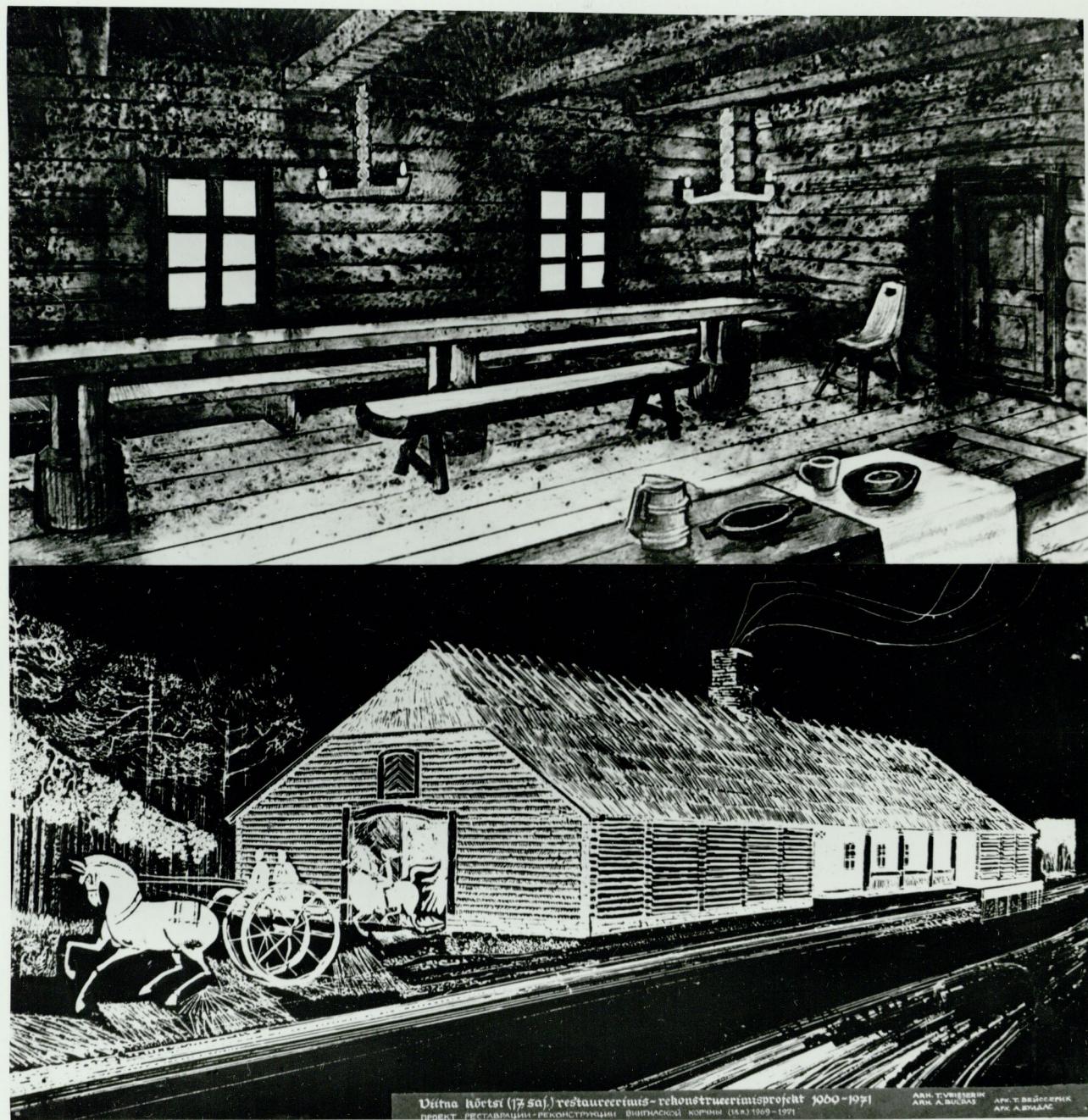

Kuldbobi trahir (19. saj. I pool) restoran Aduus
TRAHIR KULDBOBIS (ЗОЛОТОЙ ДЕВИЦЫ) I ПОДОБИНА 19. В. РЕСТОРАН В АУДУУ РЕКОНСТРУКЦИОННЫЙ ПРОЕКТ 2010

Kuldbobi trahir (19. saj. I pool)-restoran Aduus. Bannettsaal
TRAHIR KULDBOBIS (ЗОЛОТОЙ ДЕВИЦЫ) I ПОДОБИНА 19. В. РЕСТОРАН В АУДУУ БАНКЕТНЫЙ ЗАЛ
ПРОЕКТ 1979 - ЕНИТАЦИЯ 1977

ARCH. K. ALIIVE, ARCH. A. MAAKSI

Vätna kõrts (1850) Restoran. Sisearvade.

KOERMA BHÄTHA (BSR)-FECTOTAH. SHIA HINTEPRAA

AKH. TÜVEISBERIK
ARK. A. BULAS

REKONSTRUKSIIONIPROJEKT 1970
REKONSTRUEERIMIS 1978

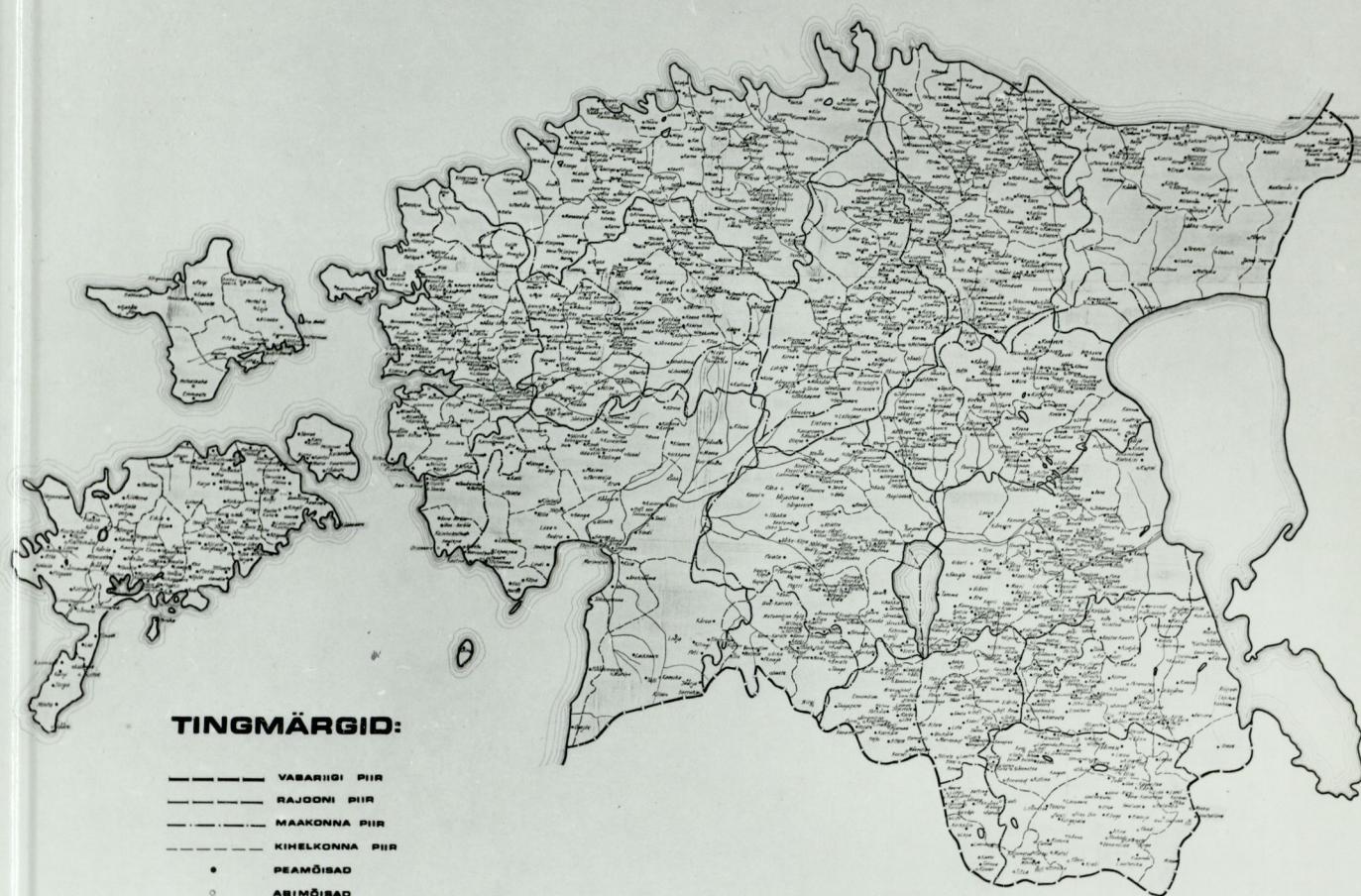
BB

EESTI MÖISAARHITEKTUUR

EESTI NSV MÖISATE LEVIKKAART

EESTI MÖISAARHITEKTUUR

HAAPSALU RAJOONI MÖISAD

MASSU MÖIS

MASSU MÖIS

MATSALU MÖIS

2

1

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
RAKVERE RAJOONI MŌISAD

UHTNA MŌIS
EINMANNI MŌIS
TRIIGI MŌIS

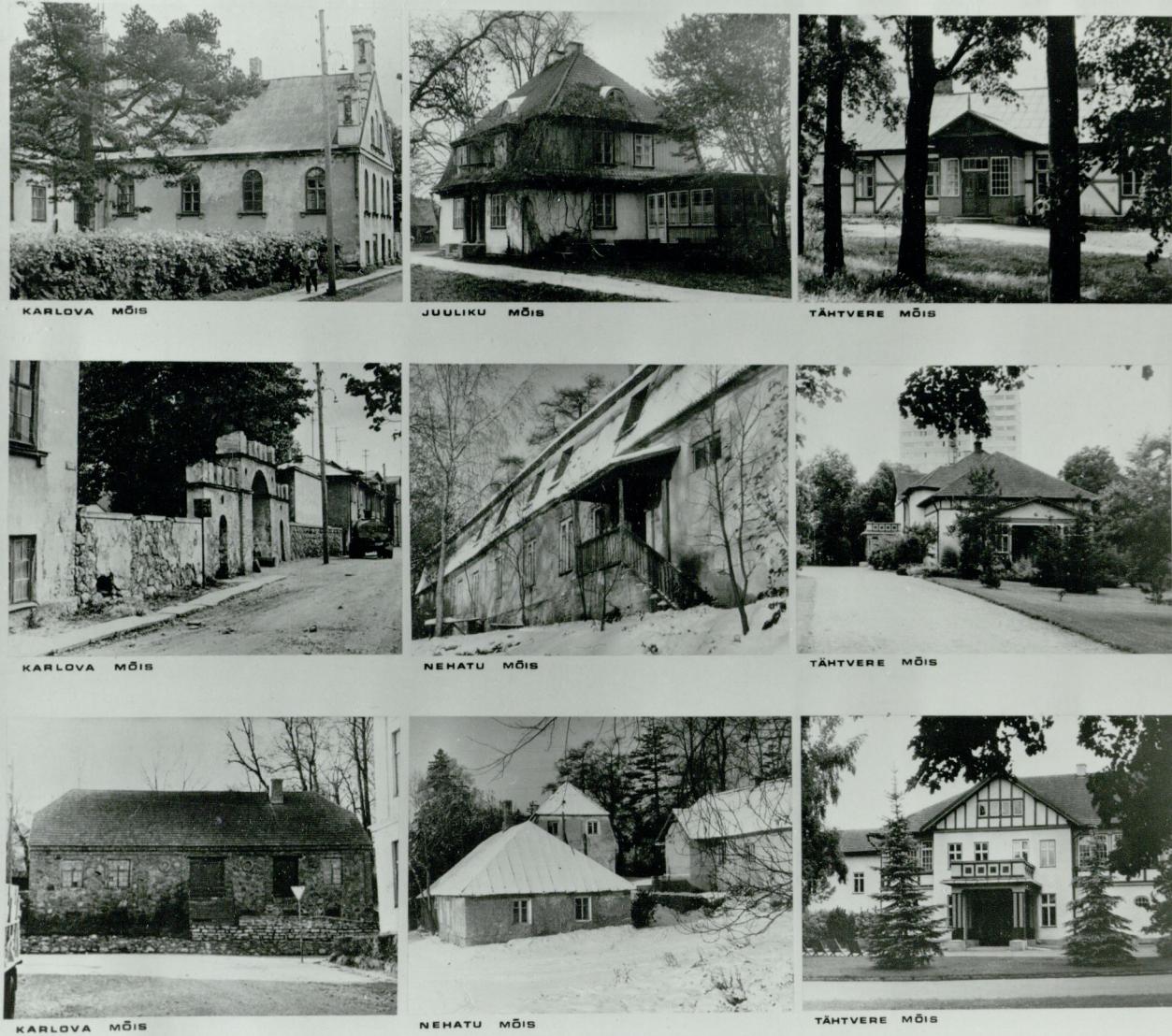
3

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
VILJANDI JA PÄRNU RAJOONI MŌISAD

POLLI MŌIS
KÖPU MŌIS
POLLI MŌIS
KÖPU MŌIS
TÖSTAMAA MŌIS
TIHEMETSA MŌIS
TIHEMETSA MŌIS
POLLI MŌIS
TIHEMETSA MŌIS

4

EESTI MŌISAARHITEKTUUR LINNA- JA SUVEMŌISAD

EESTI MŌISAARHITEKTUUR ABIMŌISAD

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
MŌISATEENIJATE MAJAD

KUKULINNA MŌISATEENIJATE MAJA
VASTSE-ROOSA MOONAKATE MAJA
KARULA MOONAKATE MAJA

KIRIKUMŌISAD

JÄRVAJÕE KARJASMAJA
ARUSSAARE PREESTRIMAJA
HALJAVA MŌISATEENIJATE MAJA

JÄÄRJA KUPJAMAJA
SIMUNA PASTORAADI HOONE

KULLI MŌIS

7

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
HISTORITSISTLIKKE MŌISAHOONEID

ALU MŌIS
LÕÕNE MŌIS
SÖMERPALU MŌIS
KÕLTSU MŌIS
HULJA MŌIS
KARULA MŌISA VALITSEJA MAJA
LAITSE MŌIS

8

EESTI MŌISAARHITEKTUUR JUUGENDSTIILIS MŌISAHOOEID

OLUSTVERE MŌIS

KASTI MŌIS

JÄRVERE MŌIS

PÕLULA MŌIS

HOLDE MŌIS

ROELA-UUSMŌIS

ILLUSTE MŌIS

SAAREMAA MĀKS. B. C. HÜBE ANDERPH

EESTI MŌISAARHITEKTUUR ERIHOONETÜÜPE

AUDRU VIINAKELDER

VAO SEPIKODA

KÜKA TUULIK

ROGOSI VÄRAVATORN

HEIMTALI VIINAKÖÖK

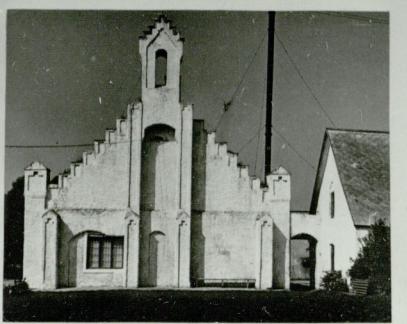
KARULA KUIVATI

KÄREVETE KARJAVÄRAV

VASTSE-NURSI ÖUNAKELDER

KOIGI MEIERI

KURGE VESIVESKI

EESTI MŌISAARHITEKTUUR TÖÖSTUSHOOINED

KAAGJÄRVE

SAKU ÖLLEVABRIK

KOHLA

SINDI KALEVIVABRIK / 1866 /

KAAGJÄRVE

NARVA MANUFAKTUUR / 1867 /

KÄRDLA KALEVIVABRIK

KÄRDLA KALEVIVABRIK

KÄRDLA KALEVIVABRIK

ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ЗДАНИЯ

EESTI MŌISAARHITEKTUUR PARGIAARHITEKTUUR

SAUE MŌIS - LEDA LUIGEGA

SELI MŌIS - PARGIPAVILJON

VÄIMELA MŌISA PARK

KARSTNA MŌIS

KÕLTSI KABEL

OISU MŌIS

VÄIMELA MŌIS - MATUSSAARE KABEL

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
TRADITSIOONIDEGA VALDAJAD - KOOLID

MÖRIKU MÖIS

SARGVERE MÖIS

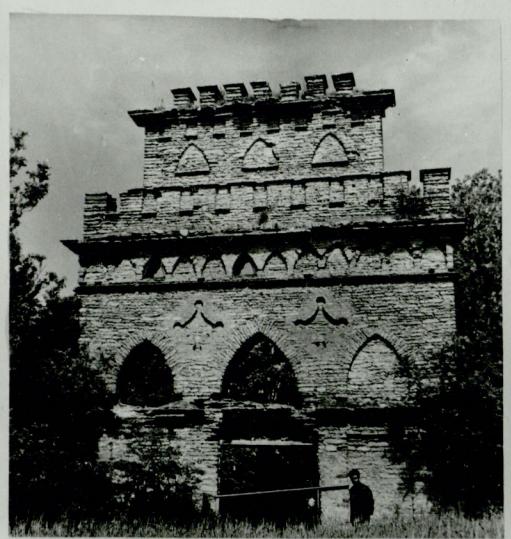

KILTSI MÖIS

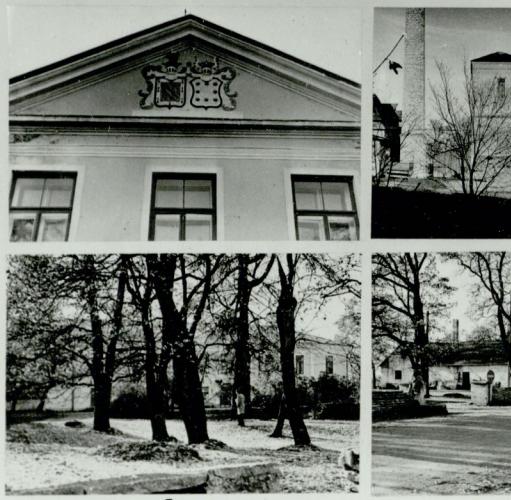

ARUKÜLA MÖIS

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
MÖISAD KUI UUED PÖLLUMAJANDUSLIKUD KESKUSED

KOLGA MÖIS

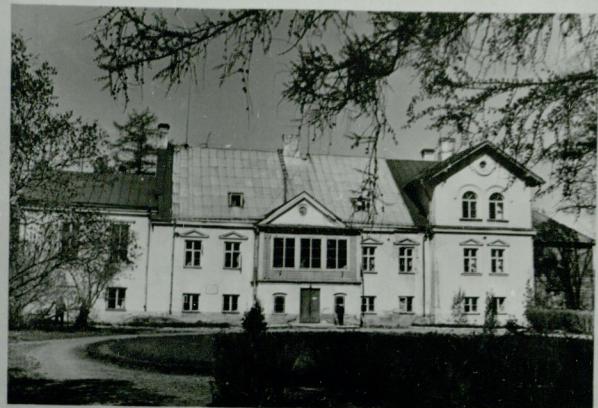

KOSTIVERE MÖIS

HIU SUUREMÖISA

EESTI MŌISAARHITEKTUUR
VANADELE MŌISAHOOONETELE UUED FUNKTSIOONID

SAGADI MŌIS

OHTU MŌIS

EESTI MŌISAARHITEKTUUR

ESSU MŌIS

LOKUTA MŌIS

PORKUNI MŌIS

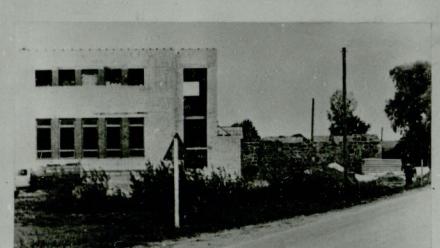
JÄRVE MŌIS

ROPKA MŌIS

VEDU MŌISA KÖRTS

BOOSE MŌIS

MÄRDNIKI MŌIS

RÄPINA PAVILJON

KEERDI MŌIS

RIPIKA MŌIS

ÖISU AIDA

